

Pirmdiena, 2017. gada 3. aprīlis

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEĪ

„Vaļasprieks
darbam
netraucē,”
saka Raņķu
veikalnieks
Igoris Norvaišs.
6. lpp.

Narkotikas.
Joprojām.
Tepat
līdzās.
10. lpp.

Mārtiņš
Kramēns
pierāda
sevi
Kanādā.
5. lpp.

Vairākas
traumas,
ziņo
mediķi.
3. lpp.

RPIVA: solījumi un raizes

Neņemot vērā Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijas (RPIVA) protestus, Ministru kabinets lēma: akadēmiju ar 1. oktobri pārņems Latvijas Universitāte (LU) un Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija.

Ieiet pa Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijas ēkas durvīm kā RPIVA studentam, bet iznākt kā LU studentam. Kāda būs dzīve pēc 1. oktobra?

Saskaņā ar rīkojumu LU pārņems un turpinās arī nepilna laika studiju programmas visās RPIVA filiālēs, tai skaitā Kuldīgā. Izglītības un zinātnes ministrijas augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta direktore Agrita Kiopa apstiprina, ka tuvākajos divos trīs gados nekam nevajadzētu mainīties ne studentu, ne akadēmiskā personāla dzīvē. Pēc tam ministrija raudzīsies, kā filiāļu tīkls varētu kalpot par skolotāju tālākizglītības un resursu centriem.

RPIVA rektore Daina Voita pārliecināta – lēmums par likvidāciju bijis klaji politisks, tagad svarīgākais, lai netiktu aizskartas studentu un darbinieku intereses un tiesības: „Kopā nāks likvidācijas komisija, kam līdz 1. oktobrim jāpaveic ļoti daudz. Ir virkne neskaidru un sarežģītu jautājumu, bet laika maz.

Vēlos saprast, kā tas būs.” Kuldīgas filiāles vadītāja Ruta Karloviča līdz pēdējam brīdim nav ticējusi, ka likvidēs sevi pierādījušu augstskolu: „Naudai un politikai pretinieku nav. 1. jūnijā jābūt gatavam likvidācijas plānam, tad arī būs kāda konkrētība.”

Kuldīdzniece Madara Veldre mācās 4. kursā par sākumskolas un pirmsskolas skolotāju, decembrī būtu jābeidz augstskola, bet 1. oktobrī tā beigs eksistēt. Viņa neticot solījumiem, jo domā – tad taču kāds no ierēdņiem vai LU pārstāvjiem būtu atbraucis, skaidrojis. Ar studentiem esot runājuši tikai akadēmijas un Kuldīgas pašvaldības pārstāvji. Arī Zane Imangulova, kas studē tās pašas studiju programmas 1. kursā, saka, ka tādas sākumskolas un pirmsskolas skolotāja programmas neesot ne LU, ne Liepājas Universitātē: „Nesaprotu,

kā tiks pielīdzināta studiju programma? Akreditācijas termiņš tai ir līdz 2019. gadam. Ja nepārkreditēs, diploma nebūs.”

Kuldīgas domes priekšsēde Inga Bērziņa uzsver, ka pašvaldība ir ieinteresēta, lai pastāvētu Kuldīgas filiāle. Par to ministrijai rakstījusi atklātajā vēstulē; pievienojušas arī citas pašvaldības, kuru teritorijā ir RPIVA filiāles. „Mēs sekosim līdzi, lai tiktu izpildīts viss studentiem solītais attiecībā uz līgumu pārņemšanu, mācību laikiem utt. Tuvākajā laikā organizēsīm studentu klātienē tikšanos ar ministrijas un/vai LU pārstāvjiem, lai viņi saņemtu informāciju no pirmavota,” tā I.Bērziņa.

Vija Zariņa
Aivara Vētrāja foto

ĪSIZINĀS

Uzvar konkursā

Starptautiskajā jauno ģitāristu konkursā *Dolce Chitarra*, kas 29. martā notika Daugavpilī, alsundznieks Miks Akots savā vecuma grupā ieguvis 1. vietu. M.Akots klasiskās ģitāras spēlī apguvis Alsungas mūzikas skolā un šobrīd ir Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolas audzēknis. Konkurssam pusi sagatavoja skolotājs Māris Kupčs.

Izstāde Rāmavā

Izstāžu kompleksā *Rāmava* 6.–9. aprīlī notiks izstāde *Pavasaris 2017*, pulcējot lauksaimniecības, lopkopības, komunālās saimniecības un dārzkopības nozaru dalībniekus, kuri piedāvās aktuālus risinājumus, materiālus un nozares jaunumus. Būs arī semināri, diskusijas, paraugdemonstrējumi.

Palīdzēs Sarkanā Krusta pansionātam

Kuldīgas novada pašvaldība finansiāli atbalstīs biedrību *Latvijas Sarkanais Krusts* (SK), sedzot sociālās aprūpes centra *Venta* apkures izdevumus 2017. gadā. Tā 30. marta domes sēdē lēma deputāti. SK kopš 2016. gada 1. oktobra sniedz ilgstošās sociālās aprūpes pakalpojumus likvidētā pašvaldības pansionāta *Venta* telpās. Tās biedrībai nodotas bezatlīdzības lietošanā. Šobrīd pansionātā mīt nāns 39 cilvēki. 2015. un 2016. gadā apkures izdevumi attiecīgi bijuši 13 786 un 14 581 eiro.

Trešdien, 5. aprīlī:

- Kas jauns Snēpelē.
- Vai satiki savu meistarū?
- Kā biznesu pārvērst vaļaspriekā.
- Maizes svētki Alsungā.

REDZĒJUMS

Taisnība vai populisms?

Daina Tafelberga,
tāl. 63350570,
daina.tafelberga
@kurzemnieks.lv

Aizvadītā nedēļa daudziem pagāja zem nekustamā īpašuma nodokļa (NĪN) karoga. Bet „cīņa nav galā un nebeigsies”. Taču nav zināms, kas nabadzībā grimstošo būdiņu un par brangu banku kredītiem (vai citādi sarūpētiem tūkstošiem) jauncelto māju īpašniekiem palīgā ies. Varbūt tiesībsargs Juris Jansons, kurš piektdienas rītā TV raidījumā 900 sekundes paziņoja: situācija, kad iedzīvotāji nespēj samaksāt NĪN par vienīgo mājokli, ir vērtējama

„NĪN – nekustamā īpašuma nodoklis. „Vēl cīņa nav galā un nebeigsies.””

kā mūsdienu nacionalizācija. Spēcīgi teikts. Cerams, ka aiz šī paziņojuma neslēpjas vien pliks populisms, lai pie-saistītu uzmanību, tālāk par secinājumiem tā arī netiekot vai pat nedomājot iet. Tiesībsargs gāja gan. Uz Saeimu, lai arī likumlēmējiem pateiktu aptuveni tā: „Ja nodokļu politika ir tik greiza saistībā ar NĪN, tad kaut kas valsts pārvaldē ir ļoti, ļoti slikti.”

Vairāk nekā 300 lappušu ziņojumā bija vēl daudz secinājumu, skarot diezgan plašu

tēmu loku un neliecinot par labiem pārvaldības principiem. Pēc tā visa medijos atskaņas lielākoties bija par Saeimas deputātu necienīgo attieksmi pret tiesībsargu, liekot viņam gaidīt četras stundas, jo uzstāšanās bija iekļauta kā darba kārtības pēdējais punkts.

Nu, nav ko gaidīt, ka tas bēdīgais NĪN vienīgajam mājoklim tiks atcelts, kaut to pieprasījuši tūkstošiem Latvijas iedzīvotāju portālā www.manabalss.lv. Varbūt uzskatīs, bet varbūt iesaldēs vai ierobežos strauju šī nodokļa kāpumu.

Saistībā ar NĪN ir viena ziņa, ko var sadzirdēt kā labu. Tajā pašā piektdienā Saeimas budžeta un finanšu komisija atbalstīja likuma grozījumus, kas liks arī valstij un pašvaldībām maksāt nodokli par tām piederošajiem graustiem. Šoreiz lemts par labu opozīcijai, kas iesniedza šo priekšlikumu, jo neesot taisnīgi, ka iedzīvotājiem jāmaksā par vidi degradējošiem objektiem, bet valstij šāda pienākuma nav. Tiesa, tas ir tikai komisijas lēmums – deputātiem grozījumi vēl vairākkārt jācaurskata un tad jāsaņem galavārds. Varbūt tad jau būs pienācis 2020. gads, no kura paredzēts ieviest izmaiņas.

Cerams, ka līdz tam valsts tomēr būs veiksmīgi tikusi vaļā, piemēram, no likvidētās Skrudas arodividusskolas kompleksa, lai tas nekļūtu par tādu graustu, kas apdraud cilvēku drošību, kā tas noticis ar dažu citu objektu mūsupusē.

MANUPRĀT

Bija spēcīgs konkurents

Lai arī par Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijas (RPIVA) protestu iepriekš izskanējis daudz un vēl pagājušajā nedēļā pie Ministru kabineta atbalstītāju piketā tika prasīts pārtraukt RPIVA likvidāciju, valdība lēma slēgt, pievienojot Latvijas Universitātei. Es biju viena no jaunatvērtās RPIVA filiāles Kuldīgā studentēm. Manuprāt, arī šodienas notikumi apliecina, ka toreiz izvēlēta augstskolas koncepcija bijusi pareiza. Piedāvāja tādas studiju programmas, kuru beidzējiem pēc tam ir ne tikai diploms kabatā, bet arī darbs. Un līdz ar filiāļu atvēršanu, nākot pie studenta, nevis gaidot viņu Rīgā, RPIVA bija nosmēlusi studēt gribētājus citām pedagogus izglītojošajām augstskolām. RPIVA bija konkurences apstākļos veidojusies skola, kura guva rādījumu jau atveroties, un varbūt tieši tādēļ bija konkurētspējīga. Žēl, ka likvidē to, kas ekonomiski varēja vēl pastāvēt.

Jolanta Hercenberga, tālr. 63350565,
jolantah99@gmail.com

IEPRIECA

Radoša darbošanās

Padurniece Alise uzteic Kuldīgas veikal *Pindzele*, kurā interesentiem reizi mēnesī tiek rīkotas radošas nodarbības. Nupat tapuši oriģināli Lieldienu dekori uz koka dēļiem.

Par iepriecām un pabēdām ziņojiet *Kurzemniekam* pa tālr. 63350568, e-pasts: dina.porina@kurzemnieks.lv. Lasītāju vērojumi nav anonīmi.

MUMS RAKSTA

Par asfaltu un guļošo policistu

Kuldīdzniece Velta no Vienības ielas savā un kaimiņu vārdā interesējas, vai un kad tiks asfaltētas ielas Putnudzā. Otrs jautājums – vai arī turpmāk tiks izvietoti ātrumu regulējošie vaļņi (*guļošie policisti*), turklāt darot to pamatoti un pārdomāti.

„Vienības ielā šāds valnis novietots neļūdzīgi – metrus 30 no krustojuma ar Jelgavas ielu. Nesaprotam, kā satiksmes dro-

šība uzlabota. Labāk nauda būtu piešķirta asfaltam vai pretputekļu materiālam.”

Jautājums bija adresēts domes priekšsēdei Ingai Bērziņai. Viņa atbildēja, ka šīgada plānā paredzēts asfaltēt atlikušo grantēto Vienības ielas posmu. Par *guļošo policistu*: tas uzlikt, jo iedzīvotāji sūdzējās, ka automašīnas mēdz braukt lielā ātrumā, tā apdraudot cilvēkus, jo tur ir dzīvojamais

rajons. *Guļošos policistus* liek tikai uz asfalta, bet to, cik tālu no krustojuma tie drīkst atrasties, nosaka likums. Konkrētā vieta saskaņota ar *Latvijas Valsts ceļiem*, kas to arī ierādījis. Vienības ielā tā ir vienīgā, kur šādu ierobežojumu varēja izvietot. Pēc brauktuves asfaltēšanas varēs domāt par citu vietu tālāk no krustojuma.

Inguna Spuleniece

LASĪTĀJS VAICĀ

Vēlreiz par ūdens skaitītājiem

Skrundas pensionāre Gunta Liepiņa vairāku daudzdzīvokļu nama iemītnieku vārdā jautā, kā tad īsti būs ar ūdensskaitītāju maiņu: no kādas naudas par to tiks maksāts.

Iedzīvotāju sapulcēs skaidrots, ka iemītniekiem pašiem nebūs jāmaksā – nauda tiks ņemta no apsaimniekošanas, bet citu plānoto darbu izpildi tas neietekmēsot.

Skrundas komunālās saimniecības (SKS) valdes pārstāvis Kaspars Kutuļskis skaidro: „Uzņēmuma mājas lapā www.sks.lv ir sadaļa Apsaimniekošana. Tajā katrai dzīvojamajai mājai, kas atrodas mūsu pārziņā, ir sava obligātajiem darbiem plānotā ieņēmumu un izdevumu tāme šim gadam. Ūdensskaitītāju maiņa iekļauta ailē Ūdensvada

un kanalizācijas sistēmas nepārtrauktas darbības nodrošināšana. Katrai ēkai skaitlis ir atšķirīgs – tas atkarīgs no ūdensvada garuma un tīkla, kas mums jāapkalpo. Vidēji tie ir 0,5 centi/m² mēnesī pie apsaimniekošanas maksas. Piemēram, 27 dzīvokļu mājai gadā summa ir 79 eiro. Tajā iekļauti dažādi darbi, lai nodrošinātu ūdensapgādi. Izrēķinājām, ka no šīs sadaļas var ņemt summu ūdensskaitītāju maiņai dzīvokļos, neprasot maksu no iedzīvotājiem. Nākamgad skaitītāju maiņai būs atsevišķa pozīcija. Šim gadam to nevarēja izdarīt, jo tāmes jau bija aprēķinātas.”

Konkrētu skaitli par pakalpojumu SKS pārstāvis nevar nosaukt. Pats skaitītājs iedzīvotājiem nebūs jāpērķ, tas skaitās uzņēmuma

iznomātais īpašums. Izdevumi aprēķināti tikai par montiera darbu. Tiek meklētas atlaides un modernāki skaitītāji, lai nākotnē rādījumu var nolasīt automātiski.

Skrundas novadā centralizētās ūdensapgādes klienti nav izvēlēties, jo skaitītājs nav obligāts. Maksa par kubikmetru ir 1,10 eiro, patēriņa norma vienam cilvēkam – 4,5 m³ mēnesī. Tas nav izdevīgi, īpaši tiem, kuri deklarēti dzīvoklī, tomēr tur tikpat kā nedzīvo (piemēram, uz ārzemēm aizceļojušajiem) un faktiski ūdeni nepatērē.

K.Kutuļskis piebilst, ka visu var noskaidrot, atnākot uz SKS, ja internets nav pieejams vai arī tāme nav saprotama. Vēlams gan vizīti iepriekš pieteikt.

Daina Tafelberga

PABĒDA

Laipnība naudu nemaksā

Laikraksta lasītāja Anda no Aizputes, vispirms izsakot atzinīgus vārdus par *Kurzemnieku*, ko regulāri pārskat, lūdz ielikt aicinājumu mediķiem būt cilvēcīgākiem. „Nesaukšu konkrētu dakteri, bet sajutos ļoti nelāgi, kad, autobusa dēļ nedaudz nokavējusies, vēru durvis un ārsts, neļaujot man neko paskaidrot, uzsauc: „Esat nokavējusies, un man jau jābūt citur!” Tā bija maksas konsultācija, es ar visu maciņu apgriezot un aizgāju.”

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kā vērtējat Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības (RPIVA) pievienošanu Latvijas Universitātei?

Ivars Freibergs, pensionārs:

– Rīdziniekiem skolu apvienošana var neko daudz nemainīt, bet tiem, kuri brauc no laukiem, Rīgā studēt nozīmē maksāt desmit reizes vairāk nekā Kuldīgā. Būtu slikti, ja te vairs netiktu piedāvāta iespēja studēt.

Santa Kļava, pašnodarbinātā:

– Man šķiet svarīgi, lai nekas netiek aizslēgts. Lai cilvēkiem, kuri te studē, netiek atņemta iespēja mācīties tepat. Situācijas ir dažādas, un visi nevar izbraidīt uz Rīgu. Ja darbība te turpināsies, tad lai ir pie Latvijas Universitātes!

Daina Agruma, arhitekte:

– Visiem ļoti patika, ka Kuldīgā bija iespēja mācīties RPIVA. Nākotnē svarīgi, lai var turpināt mācīties tepat, kaut arī kā citas augstskolas studentam. Pilsētai tas noteikti ir par labu, ja šeit atrodas augstskolas filiāle, jo līdz ar to ir arī studenti.

Evita Grenenberga, mājsaimniece:

– Slikti, ka maina kaut ko, kas bija labi. Bet, ja cilvēki varēs turpināt mācīties Kuldīgā kā Latvijas Universitātes studenti, tad viss kārtībā. Ja tāda iespēja līdz ar pārmaiņām netiks dota, tad būs tādi cilvēki, kuri vairs nevarēs augstskolā mācīties vispār.

Visvaldis Bādērs, pensionārs:

– Mani bērni skolas pabeiguši. Mazbērniem līdz augstskolai vēl jāizaug, tāpēc es par to īpaši neinteresējos.

Kaspars Doniņš, lentzāģa operators:

– Tas labi, ka apvienoja. Pats arī esmu nolēmis mācīties un studēt Rīgā.

Jolanta Hercenberga
Aivara Vētrāja foto

Lai plašāks skats uz populāro literatūru

Kuldīgas bibliotēkas gadskārtējā latviešu oriģinālliteratūrai veltītajā konferencē 29. martā pulcējās bibliotekāri no visas Kurzemes, arī pulciņš latviešu valodas un literatūras skolotāju.

Kuldīgas bibliotēkas tradicionālajā latviešu literatūras konferencē vairāk nekā 100 dalībnieku guva priekšstatu par mūsu populāro literatūru laiku lokos.

Jau ceturto gadu ar Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstu kuldīdznieki organizē plašu pasākumu, lai bibliotēku darbinieki un latviešu valodas un literatūras skolotāji padziļinātu un paplašinātu zināšanas. Šīs reizes tēma bija *Kas ir latviešu populārā literatūra: ieskats vēsturē un mūsdienā tendences*.

KAS INTERESĒ

Kuldīgas novada domes priekšsēde izteica gandarījumu, ka ieradies tik daudz interesentu – pāri par 100, tātad šī iespēja vajadzīga daudziem. Organizatoru komanda uzteikta par uzņēmību, jo tagad jau var runāt par tradīciju, kas ir pavisam kas cits, nekā sarīkot pasākumu vienu reizi.

Bibliotēkas direktore Laima Mirdza Ostele iepazīstināja ar Kurzemē pērn visvairāk pieprasītajiem romāniem: no latviešu oriģinālliteratūras pārliecinoša līdere ir Noras Ikstenas grāmata *Mātes piens*. Tālāk populārāko darbu piecniekā ir Māra Bērziņa *Svina*

garša, Annas Skaidrītes Gailītes *Tilts starp horizontiem*, Gundegas Repšes *Bogene*, Laimas Kotas *Mieriēlas vilkme* un Janas Rozes *101. kilometrs*. Interesanta aina paveras tulkotajā literatūrā: piecas visvairāk lasītās grāmatas ir Noras Robertsas *Montgomeriju ģimene*, Lūsindas Railijas *Pusnakts roze*, Lizas Fenvikas *Nams Kornvolā*, atkal N.Robertsas romāns *Sausserža saldā smarža* un Sofijas Kaspari *Koraļļkoka zemē*. Tiesa, tie ir vien dati, taču paliek jautājums, vai lasītājus konkrētais romāns aizkustinājis, tiem šķitis interesants.

VĒRTĪBA VAI MAKULATŪRA?

Četri lektori pavēra plašāku skatu uz populārās literatūras tendencēm laika gaitā, norādot arī saikni ar tendencēm pasaulē. *Populārās literatūras spožums un posts* – tā savu tēmu bija definējis Liepājas Universitātes Kurzemes Humanitārā institūta direktors, profesors Edgars Lāms.

Viena no viņa atziņām – populārā literatūra ir ļoti dažāda, un tajā sastopami gan vērtīgi darbi, gan vienreiz lietojami, kas tūlī pārveršas makulatūrā. Gan sirsniņus smieklus, gan izbīru par mūsu senču izdomu, radot lubeniekus, padomniekus, vēstuļniekus, gan patiesu interesi raisīja literatūrzinātnieces Evas Eglājas-Kristones stāstījums par populāro literatūru 19. un 20. gadsimta mijā, aplūkojot zīmīgākos šī virziena pārstāvjus un meklējot līdzības mūsdienā piedāvājumā. Bet literatūrzinātniece Bārbala Simsons saistoši iepazīstināja ar jauniešu vidē tik populāro fantāzijas un šausmu literatūru. 2016. gada devumu latviešu prozā vērtēja Latvijas Universitātes asociētā profesore Ieva Kalniņa.

Nobeigumā ieskanējās ieteikumi nākamajai tikšanās reizei, paturot prātā, ka tā būs mūsu valsts simtās jubilejas gadā.

Māriete Milzere

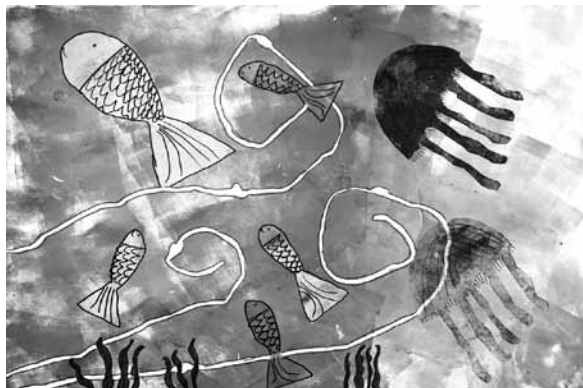
Robertas Prauliņa foto

Labākie darbi Kurzemes izstādē

30 darbus, kas uzvarējuši Kuldīgas novada skolēnu vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas konkursā *Kuldīgas toņi un pustoņi*, līdz ar citu Kurzemes skolēnu veikumu varēs apskatīt Mākslas namā no 7. līdz 27. aprīlim izstādē *Kurzemes toņi un pustoņi*.

Kuldīgas žūrija – metodiskās apvienības vadītāja Aiga Ciekale, studijas *Kuldīgas palete* vadītāja Iveta Brence un modes dizainere, māksliniece Jolanta Ozollapa – 74 skolēnu darbus novērtējusi ar trim pakāpēm un pateicībām. Pirmās un otrās pakāpes veikumu varēs redzēt arī Kurzemes izstādē.

Visaugstāko novērtējumu ieguvuši desmit darbi un to autori: Ailija Garoza (Kuldīgas Centra vsk., sk. Indra Tiruma), Everita Kilipa un Kristeris Panovs, kuram divi darbi (Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vsk., Ina Ozola), Elans Kairis (Turlavas pamatskola, Māra Strauta), Reinis Purviņš, Ieva Pušpure, Amanda Romānova par kopīgo keramikas darbu (Pelču speciālā internātpamatskola-attīstības centrs, Agnese Fogeļe), Kuldīgas novada bērnu un jauniešu centra pulciņu audzētāji Nikola Marija Meikšāne un Kristāna Elizabete Helviga (Inga Zelcere), Anna Narmota

Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas audzētāja Kristera Panova darbs *Jūras karaļvalsts*.

(Maija Mitrevica), Toms Poriņš (Monta Bergmane).

Vija Zariņa, Aivara Vētrāja foto

RESTAURĀCIJA AUGSTĀ LĪMENĪ

Kuldīgas vecais rātsnams ieguvus 2. vietu Latvijas Būvnieku asociācijas un Latvijas Būvzinieku savienības skatē *Gada labākā būve Latvijā* nominācijā *Restaurācija*.

Pirmā vieta tikusi Rīgas Doma un torņa nostiprināšanai. Vēl bija nominācijas: sabiedriskā jaunbūve, pārbūve, inženierbūve, ainava. Skate notika 19. reizi. Organizatori rīkoja arī bērnu zīmējumu konkursu *Mana novada dārgakmens – jaunā būve*. Konkurssā feisbuka lapā par laureāti 7.–9. klašu grupā ar atainoto vecā rātsnama ēku kļuva Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas skolniece Karīna Berna-Staša (skolotāja Nelda Kārklīņa). Projekta autors SIA *Wonderfull*, galvenais būvuzņēmējs SIA *Ostas celtnieks*, būvuzraudzību veica SIA *Būves un būvsistēmas*.

(Vairāk par vecā rātsnama restaurācijā iesaistītajiem speciālistiem lasiet šo piektdien *Kurzemnieka* pielikumā *Radošā Kuldīga*.)

Koru sezonas panākums

Skrundas novada sieviešu koris *Sonante* un senioru *Novakars* koru apriņķa skatē ieguvuši 1. pakāpi.

Skate notika 26. martā Saldus bērnu un jaunatnes centrā, piedalījās arī kolektīvi no Brocēniem. Kā norāda Skrundas kultūras nama menedžere Liene Krūmiņa, šīgada skates mērķis ir noskaidrot XXVI Vispārējo latviešu Dziesmu un XVI Deju svētku dalībniekus un koru snieguma kvalitāti, kā arī skaitlisko sastāvu. Tāpēc pasākums ir nozīmīgs solis ceļā uz Dziesmu svētku

noslēguma koncerta modelēšanas koncertu Talsos un senioru koru svētkiem Siguldā. Skatē žūrija bija koru apriņķu virsdiriģenti Romāns Vanags (Rīga un Tukums), Kaspars Ādamsons (Limbaži), kā arī komponists Rihards Dubra.

Sonante novērtēta ar 40,89 punktiem, *Novakars* ieguvusi 40,11. L.Krūmiņa atzīst, ka abiem tie ir labi šīs sezonas panākumi, bet dziedātāji uzsverot, ka tas ir diriģentes Laimdotas Mūrnieces un Sarmītes Pavilaites nopelns.

Daina Tāfelberga

Rumbiņa izvērtē paveikto

Kuldīgas pensionāru apvienība *Rumbiņa* kārtējā gada kopsapulcē nolemts: turpmāk jaunajiem biedriem nevaizdzēs maksāt vienreizējo iestāšanās maksu.

„Mūsējie ir ākli dancotāji, bet mazāk grib nākt uz sapulcēm,” bez mazākā pārmetuma saka *Rumbiņas* vadītāja Zigrīda Sīle. Kopsapulce sasaukta atkārtoti: pirmajā ieradās pavisam maz biedru, tāpēc tā tika pārcelta. Arī otrajā reizē no 142 reģistrētajiem atnāca vien 29.

Kā ierasts, kopsapulcē izvērtēts paveiktais, pārlūkots budžets, uzklautas biedru vēlmes. „Lielākie tēriņi ir par apkuri un elektrību,” uzsver Z.Sīle. Apsildei 4000 eiro gadā atvēl pašvaldība, vēl tiek piešķirti 1200 eiro, lai biedrība var darboties. Ienākumi ir arī biedru maksa, ieņēmumi no zāles iznomāšanas, kā arī par pakalpojumiem: pirti un veļas mazgāšanu. „Diemžēl arī izdevumu netrūkst –

kā jau minēju, par elektrību, ūdeni, atkritumiem, saziņas līdzekļiem un kanceļarijas precēm,” tā Z.Sīle.

Rumbiņas biedru nauda ir pieci eiro gadā un līdz šim tikpat bija jāmaksā arī kā vienreizēja iemaksa par iestāšanos. Kopsapulce šo iemaksu atcēla. Tiek gaidīti jauni biedri, arī pulciņi labprāt pieņemtu jaunus dalībniekus. „Akordeonisti gaida jebkāda instrumenta spēlētāju. Vienīgi instruments jāgādā pašam – to mums nav. Arī ansamblī ar prieku uzņemtu vēl kādu dāmu vai kungu,” aicina biedrības vadītāja.

Pasākumos lielu cieņu iemantojušas viktorīnas un degustācija, kopsapulcē pārrunāta arī iespēja doties ekskursijās. Tiek plānots divu dienu brauciens uz Vidzemi augustā, domāts arī par divām vienas dienas ekskursijām uz Liepājas un Auces pusi. Svarīgi, lai biedri savas vēlmes darītu zināmas un laikus pieteiktos.

Vija Zariņa

MEDIĶI INFORMĒ

Vairākas traumas

Stāsta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Kurzemes reģionālā centra statistiķe Ieva Zommerovska.

No 23. līdz 30. martam Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novadā mediķi devušies uz 98 izaaukumiem. Uz slimnīcu aizvesti 50 cilvēki, no tiem pieci bērni. 12 pacienti – visi vīrieši – bijuši alkohola reibumā.

41 gadu vecam vīrietim, strādājot ar zāģi, mehānismā ierauta plauksta. Pacients ar pirkstu lūzumiem un smagām traumām nogādāts Gaiļezera klīnikā. Trīs krimināltraumās Kuldīgā iesaistīti vīrieši no 36 līdz 55 gadiem. Vienam acis iepūsta asaru gāze, bet diviem mediķi steigušies palīgā pēc kautiņa. 17 gadus veca meitene, skolā skrienot pa trepēm, kritusi un lauzusi potīti. Desmitgadīgs puika neuzmanības dēļ uz ielas ar divriteni uzbraucis mašīnai, kas tikko bija sākusi kustību. Traumas puikam mediķi nekonstatēja, bet viņš bija tik satraucies, ka tika nogādāts slimnīcā. Četri pacienti no 63 līdz 85 gadiem guvuši traumas, krītot neuzmanības dēļ – nokrituši mājās, ejot ikdienas gaitās, kad aizķērusies kāja. Šādi negadījumi notiek regulāri. Veci cilvēki tādos gūst smagas traumas – gūžas, augšstilba kaula un citus lūzumus.

Uzklaušja Iveta Grīniņa

Labi iesākto turpinās

Kuldīgas rajona invalīdu biedrība šogad rīkos vairākas ekskursijas, viesosies pie draugiem Mērsragā, gaidāmi arī citi pasākumi.

Tā atskaišu sapulcē solīja vadītāja Daina Saulīte, bet vienlaikus mudināja jau laikus domāt par citu biedrības līderi. Pārvēlēšanu sapulce gan vēl pēc trim gadiem, bet viņa domājot stafeti nodot kādam jaunajam.

ZIEDOTĀIS NODERĒJIS

Revīzijas komisijas vadītāja Mirdza Butkeviča rosināja statūtu maiņu saistībā ar biedra naudu: „Biedrībai tā svarīga, bet tā tiek maksāta maz.” Maksāt trīs eiro gadā vai ne, tā ir brīva izvēle. No 360 biedriem pērn to izdarījis tikai 91. Biedru rindas papildinājuši četri, bet aizsaulē aizgājuši 16.

D.Saulīte stāstīja par naudas izlietojumu. Biedrības ieņēmumus veido biedru nauda, pašvaldības atbalsts un ziedojumi, kas tiek saņemti arī mantu veidā. Liels atspajds bijis ziedojums,

kas savākts koncertā Sv. Annas baznīcā, – tas izlietots zālēm un tehniskajiem palīgīdzekļiem. Algotu darbinieku biedrībā nav, ar uzņēmējdarbību tā nenodarbojas, tai ir sabiedriskā labuma organizācijas statuss.

BRAUC PIE DRAUGIEM

Cik iespējams, biedriem palīdzēts ar tehniskajiem palīgīdzekļiem, sniegts psiholoģisks atbalsts. Tie, kuriem ir kustību traucējumi, tiek apciemoti mājās. Kopā svinētas jubilejas, pagājušajā gadā apsveikti 44 cilvēki. Dalībnieki braukuši uz teātri, koncertiem, izstādēm, sporta pasākumiem un arī ekskursijās. Draudzība izveidojusies ar Talsu un Mērsraga invalīdu biedrību, kurp kuldīdznieki dodas uz sporta spēlēm un gūst atzīstamus rezultātus.

Sapulcē raisījās diskusija, kā biedriem pasākumus izziņot. D.Saulīte mudināja pašus biežāk zvanīt un iegriezties biedrībā Pilsētas laukumā 4 (ieeja caur *Swedbank*).

Iveta Grīniņa
Aivara Vētrāja foto

Kuldīgas rajona invalīdu biedrības atskaišu sapulcē dalībniekus ar dejām, dziesmām un dzejolišiem iepriecināja bērnu dārza *Cīrulītis* audzētāji.

Mudina rīkot vasaras nometnes

Kuldīgas novada pašvaldība arī šogad izsludinās konkursu Vasaras interešu un talantu skola, atbalstot nometnes bērniem no pieciem līdz 16 gadiem.

Projekta pieteicējam (fiziskai vai juridiskai personai, kas atbilst Ministru kabineta noteikumiem par bērnu nometņu organizēšanas un darbības kārtību) jāiesniedz programma desmit dienām ar darba laiku no 9.00 līdz 15.00. Diennakts nometnēm pieļaujams īsāks laiks, bet ne mazāk par piecām pilnām dienām. Uz līdzfinansējumu var pretendēt, ja grupā nav mazāk par 18 un vairāk par 25 dalībniekiem. Tiem vai nu jābūt novadā deklarētiem, vai jā-mācās šeit kādā izglītības iestādē. Vadītājs nedrīkst vienlaikus vadīt vairākas nometnes.

No budžeta tam paredzēti 18 000 eiro. Viens pretendents

Projekti *Vasaras interešu un talantu skolai 2017* jāiesniedz līdz 20. aprīļa 12.00 pašvaldībā Kuldīgā, Baznīcas ielā 1. Tāl. 27020934, e-pasts: santa.dubure@kuldiga.lv.

Atbalstītos projektus dome apstiprinās 27. aprīlī.

var iegūt atbalstu vienai nometnei, bet ne vairāk par 900 eiro. Iepriekš 600 eiro drīkstēja izmantot vadītāja, pedagoga, mediķu un citu speciālistu atalgojumam. Šogad izglītības nodaļa iesaka domei summu par 100 eiro samazināt, vairāk naudas atstājot nodarbībām. Sociālajā, izglītības un kultūras komitejā deputāti pret šādu sadalījumu iebilda: nav jau žēl, ka pedagogi vai citi nometņu rīkotāji vasarā var nopelnīt.

Inguna Spuleniece

Bezdarbnieka pabalstam citi noteikumi

No 1. aprīļa mainās nosacījumi, lai iegūtu tiesības saņemt bezdarbnieka pabalstu.

Cilvēkiem, kuri šo statusu iegūst no 1. aprīļa, uz pabalstu būs tiesības tad, ja sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas par viņiem veiktas vai bija jāveic 12 mēnešus pēdējo 16 mēnešu laikā pirms statusa iegūšanas.

Tiem, kam Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) bezdarbnieka statusu būs piešķīrusi līdz 31. martam, tiesības uz pabalstu tiks noteiktas tāpat kā iepriekš (ja iemaksas apdrošināšanai biju-

šas deviņus mēnešus pēdējos 12 mēnešos).

Pārējie nosacījumi nemainās, informē Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA). Tāpat kā līdz šim personai jābūt bezdarbnieka statusā, ko piešķir NVA, un kopējam apdrošināšanas stāžam – vismaz vienam gadam. Iesniegumu VSAA par bezdarbnieka pabalstu var iesniegt arī NVA, tiklīdz statuss iegūts.

Pērn VSAA bezdarbnieka pabalstu mēnesī piešķīra vidēji 5,5 tūkstošiem cilvēku.

Dora Pļavniece

Taps divi pieminekļi

Kuldīgas novada dome izsludinājusi divus metu konkursus nozīmīgu notikumu un personību iemūžināšanai: viens objekts atradīsies pilsētā, otrs Ēdolē.

Līdz 13. aprīļa 13.00 domē var iesniegt metus Krišjāņa Valdemāra piemineklim (vides objektam). To paredzēt novietot Ēdoles Dzirnavu dārzā. Pagasta pārvalde šādu konkursu izsludinājusi jau atkārtoti. Iepriekšējais pērn beidzās bez rezultāta, jo no iesniegtajiem metiem neviens žūriju īsti nepārliecināja. Tāpēc nolemts konkursu izsludināt vēlreiz, precizējot noli-

kumu. Ar to var iepazīties vietnē www.kuldiga.lv sadaļā *Publiskie iepirkumi*.

Žūrijā darbosies domes priekšsēde Inga Bērziņa, būvniecības nodaļas vadītāja Jana Jākobsone, kultūras nodaļas vadītāja Dace Reinkopa, Kuldīgas aktīvās atpūtas centra vadītājs Artis Gustovskis, Ēdoles pagasta pārvaldes vadītāja Anda Upleja un I.Bērziņas padomnieks, arhitekts Edgars Zalāns.

Bet līdz 11. maija 13.00 domē jāiesniedz piedāvājumi vides objektam *Brīvības cīnītājiem* Kuldīgā, Liepājas ielā 39, skvērā pie

vecās slimnīcas. Ar iniciatīvu veidot idejisku pieminekli brīvībai domē vērsās iedzīvotāji, to skaitā Juris Purviņš, kurš būs viens no žūrijas locekļiem. Iecerēts objekts Latvijas brīvībai, par ko dažādos laikos cīnījušies arī kuldīdznieki.

1935. gada 12. maijā šai vietā Latviešu veco strēlnieku biedrības Kuldīgas nodaļa ielika pamatakmeni piemineklim par Latvijas brīvību kritušajiem karavīriem, kas saglabāties līdz mūsdienām, bet pats pieminekļis netika izveidots.

Inguna Spuleniece
Iveta Grīniņa

Kurzeme visiem sāk darbu

Kurzemē pašvaldības sākušas sniegt sociālos pakalpojumus pilngadīgajiem ar garīgiem traucējumiem un bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un viņu ģimenēm, taču trijos mūspuses novados vajadzības vēl tiek izvērtētas.

Kā informē projekta *Kurzeme visiem* vadītāja Inga Kalniņa, līdz 2022. gadam to līdzfinansē Eiropas Sociālais fonds (85%) un Latvija (15%).

Kurzemnieks jau rakstījis, ka Kurzemē turpinās individuālo vajadzību izvērtēšana un atbalsta plānu izstrāde. Ieteiktos pakalpojumus cilvēki var saņemt savā pašvaldībā. Par to, ko finansē projekts, jāinteresējas sociālajā dienestā.

Bērns līdz četriem gadiem var saņemt ikdienas aprūpi un uzraudzību, ja vecāki darba, mācību vai citas aizņemības dēļ to nevar nodrošināt. Savukārt *atelpas brīdis* ģimenei, kurā ir bērns līdz 18 gadiem, sniedz īslaicīgu

(līdz 30 diennaktīm gadā) aprūpi un uzraudzību pie pakalpojuma sniedzēja. Šai palīdzībai Kurzemes pašvaldībās saņemti septiņi pieprasījumi, bet aprūpei bērniem ar invaliditāti – četri.

Cilvēki ar garīgiem traucējumiem var saņemt arī citu palīdzību: grupu dzīvokli, specializētas darbnīcas, aprūpi mājās, atbalsta grupas un nodarbības, speciālistu konsultācijas un individuālu palīdzību, tai skaitā sociālā mentora atbalstu pārejai uz patstāvīgu dzīvi. Savukārt bērni ar invaliditāti un viņu ģimenes var saņemt atbalsta plānā paredzēto sociālo rehabilitāciju.

Inguna Spuleniece

Projekta *Kurzeme visiem* vadītāja Inga Kalniņa, tālr. 27008743, inga.kalnina@kurzemesregions.lv.

Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novadā pagaidām pakalpojumus nesniedz nevienam, bet individuālās vajadzības tiek vērtētas visā Kurzemē, stāsta projekta vadītāja Inga Kalniņa.

• Bija plānots palīdzēt 347 cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem, pieteikušies par vienu vairāk – 348.

• Dīvēl vecāki, kuriem ir bērni ar funkcionāliem traucējumiem, kautrējas – no plānotajiem 416 pieteikti 322 bērni. I.Kalniņa aicina pieteikties dzīvesvietas sociālajā dienestā.

Kurš velk vilkus Kanādā?

Kuldīdznieks Mārtiņš Kramēns septiņus gadus dzīvo vienā no pasaules labklājības valstīm – Kanādā. Kopā ar brāli Raiti un japāņu draudzeni Tomoku viņš plāno Vankūverā atvērt latviešu dzīvesstila centru *Vilku vilka*.

Mārtiņ, pastāstiet par sevi un ģimeni!

Esmu dzimis Rīgā, sešu gadu vecumā ar ģimeni pārcēlos uz Kuldīgu, kur esmu pieaudzis un izskolojies. Mamma Ilma kādreiz strādāja uzņēmumā *Kuldīgas tekstils*, *Latvijas Krājbankā*, tagad jaunizveidotajā Tukuma saldējuma ražotnē *Tu Food*. Tētim jau ilgus gadus ir darbs *Latvijas Valsts ceļos*. Esmu beidzis Viļa Plūdoņa Kuldīgas ģimnāziju, pēc tam studēju grafiku un dizainu Starptautiskajā praktiskās psiholoģijas augstskolā.

Kā nokļuvāt Kanādā?

Pirmais jauniešu apmaiņas programmā uz Kanādu aizbrauca brālis Raitis, tad pieteicos arī es. Biju domājis palikt gadu, bet tad uzturēšanos varēja pagarināt, sāku lēnām iedzīvoties un...

Ko sākumā darījāt?

Piecus gadus nostrādāju par bārmeni un pavāru, bet, kad bija nokārtoti uzturēšanās dokumenti, pierēģistrēju uzņēmumu (Mārtiņš pasniedz vizītkarti ar uzrakstu *Vilku vilka, crafts* – amatniecība).

No kurienes neparastais nosaukums *Vilku vilka*?

Mans vectēvs Edmunds, ko ļoti cienīju, katros Ziemassvētkos, lai tiktu pie dāvanas, vienmēr skaitīja vienu un to pašu pantīnu: „Pieci vilki vilku vilka/ Pa slidenu ledutiņu./ Otri pieci brīnījās./ Kā tie pieci stīvējās.” Visi ģimenē zināja to – neko citu. Sākumā bija iecere uzņēmumu saukt *Pieci vilki*, diemžēl šis nosaukums jau aizņemts – Rīgā, Stabu ielā, ir tāds krodziņš. Pirms izvēlēties nosaukumu *Vilku vilka*, devām to izlasīt dažādu tautību cilvēkiem. Normāli – viņi spēj izlasīt un izrunāt, nekādas asociācijas nerodoties. Starp citu, arī daudziem latviešiem nerodas asociācija ar mana vectēva mīļāko pantīnu, kas ir diezgan zināma tautas dziesma.

Ko piedāvājat?

Pagaidām neko ēdamu, bet visu citu, kas labs, no Latvijas. Koka darinājumus: lāpstīņas, karotes, rotaļlietas. Rokdarbus: cimdus, zeķes, šalles, lina izstrādājumus. Rotaslietas, keramiku. Paši lejam vaska sveces dažādās formās. Līdz šim to piedāvājam tirgos un pasākumos, bet nu meklējam telpas veikalam. Pagaidām gan īsti neveicas: vai nu telpas par dārgu, vai arī nevar nokārtot kādu licenci vai ierīkot virtuvi. Esam iecerējuši latviskā dzīvesstila koncepta centru ar veikalu un tējnīcu. Vēlāk pievienosim uzskodu bāru.

Uz Latviju braucu aptuveni

„Kopš Trampa ievēlēšanas amerikāņu slavenības sākušas pārcelties uz Kanādu.”

Holivudas filmu specefektu meistare Tomoka Macumura un Kanādā dzīvojošais kuldīdznieks, uzņēmējs Mārtiņš Kramēns kinobalvu pasniegšanas pasākumā VES Awards Beverlilhilzā.

reizi gadā, bet šoreiz ļoti daudz jāstrādā, jo komplektēju preču konteineru uz Kanādu. No Kuldīgas audējiem Āboliņiem pārku viņu darbus, no SIA *Dzintā sēta* – rotaļlietas. Man ir partneri visā Latvijā, tomēr joprojām tādus meklēju, īpaši Kurzēmē.

Ko no latviešu precēm izvēlas kanādieši?

Ziemassvētku tirdziņa pirmajās divās nedēļās (tas ilga sešas nedēļas) vietējie jau izķēra visu, ko bijām no Latvijas sagādājuši. Iestājās panika, jo vēl tik ilgi jātirgojas. Mamma Latvijā gādāja preces un katru otro dienu sūtīja uz Kanādu paciņas. Pirmie aizgāja kadiķa koka paliktņi katliem – tādi no gabaliņiem salīmēti. Kanādiešu vecāki, protams, nevarēja atraut mazos no rotaļlietām. Pēc tam izpirka arī citas preces. Kanādas koka darinājumi nav tik mīļīgi un interesanti. Bet nu jau mums bail, ka dizains tiks noskatīts un darināts kas līdzīgs.

Ak, jā, gan kanādieši, gan mūsu japāņu draugi ir vienkārši sajūsmā par *Rīgas šprotēm!* Sākumā visi tā skeptiski paskatās, bet, kad pagaršo, cauri ir ar viņiem! Mēnesī nopērkam kādas astoņas bundžiņas Eiropas veikalā. Garšo arī kūpinātais piknika siers.

Kas ir tie mēs?

Brālis Raitis. Mana draudzene, ar kuru esmu saderinājies, japāniete no Tokijas – Tomoka Macumura (Matsumura). Japānā

jau ir izveidoti, šķiet, trīs Latvijas veikali, bet Kanādā nekā tāda nav. Tieši Tomokas ideja bija tā, ka jāiepazīstina kanādieši ar Latvijas precēm. Viņa aizrāvusies ar visu latvisko: pati gatavo puzurus, prot darināt pērliņu rokassprādzes, reizi gadā sien Jāņu sieru, internetā izpētījusi visu par latviskajām zīmēm. Mācās latviešu valodu pie privātskolotājas, kura Latvijā bija angļu valodas skolotāja. Nu jau vairs nevaru ar brāli brīvi sarunāties latviski (smejas) – Tomoka sāk saprast. Pagājušajā vasarā bijām *Kuldīgas dzīrēs*. Viņa bija sajūsmā par pasākumiem un auru, kas te valdīja!

Kāda ir jūsu draudzenes profesija?

Viņa ir specefektu meistare ļoti daudzās Holivudas filmās, dara to jau 15 gadus. Piemēram, seriālā *Troņu spēles*, filmā *Vilknadzis*. Nesen es viņu pavadīju uz pasākumu *VES Awards Beverlilhilzā*, kas ir gluži kā *Oskars* tiem cilvēkiem, kuri palīdz filmam tapt, bet viņus pašus uz ekrāna neredz. Tomoka vienai kategorijai bija nominēta.

Vai esat bijis Japānā?

Protams. Apgūstu arī japāņu valodu. Zinu kādus 60 hieroglifus, bet japāņu bērniem līdz 5. klasei jāzina desmit tūkstoši. Tomoka mani ir iepazīstinājusi ar japāņu virtuvi.

Kā esat iedzīvojies aizjūras zemē?

– Nu jau tur jūtos vairāk mājās

Latviešu preču stends *Vilku vilka* Vankūveras Ziemassvētku tirdziņā.

nekā Latvijā. Vankūveras apkārtnē ir kalnaina, daba ir ārkārtīgi skaista. Pilsēta atrodas uz pussalas okeānā. Ziemā ir līdz 8°, bet šoziem pēc gadu desmitiem uzkrīta daudz sniega. Vasaras mērenas – līdz 30°. Kanāda ir otrajā vietā pasaulē labklājības ziņā. Cilvēki – priecīgi, laimīgi. Pietiek arī tā saukto bomžu, bet tas, manuprāt, ir dzīvesstils. Viņiem taču dod visu, arī dzīvokļus, bet tik un tā šie cilvēki ņemas uz ielas. Kāpēc gan neiegūt krietnus papildlīdzekļus? Viņi gan ir nekaitīgi. Kanādā ir ļoti droši jebkur, pat naktī uz ielas.

Tur ir daudz ķīniešu miljonāru, nekustamā īpašuma tirgus pamatā balstās viņos. Tā ir diezgan noslēgta kopiena ar saviem kvartāliem, veikaliem, kafejnīcām. Daudzi vecākās paaudzes ķīnieši pat neprot angļu valodu. Ja Kanādā redzi milzīgu, baltu auto, ar to brauc ķīnieši.

Kā klājas Kanādas uzņēmējam?

Krietni vieglāk nekā Latvijā. Tur daudz palīdz, visu parāda. Ja aiziet pēc padoma, konsultanti sasēžas apkārtnē un paskaidro, kā būtu labāk, saprātīgāk. Man Latvijā bija reklāmas aģentūra, paši veidojām arī dizainu. 2010. gadā trīs mēnešos viss apgriezās kājām gaisā. Godīgi sakot, manī aizvien mīt aizvainojums no laika, kad biju spiests bankrotēt, kad pārdevu visu, kas kustas, kas nekustas. Darīju, ko spēju, lai mammai nav jāklūst par ķīlnieci, jo kredītam viņa bija galvotāja. Spilgti atceros, kā jutos Valsts ieņēmumu dienestā, – gandrīz līdz asarām. Zaudēju visu, un tas arī bija īstais aizbraukšanas iemesls. Pirms tam kādu laiku abi ar brāli piepelnījāmies Lielbritānijā mistiskos un smieklīgos darbos, piemēram, nozilējušiem nagiem mīnus desmit grādos fasējām saldētas bulciņas. Drausmas! To atceramies un smejamies. Tieši tur kādā tusiņā, jautri pavadot laiku un filozofējot, Raitis iepazīnās ar mana drauga draugu, it kā pa jokam sarunāja braukt uz Kanādu, un galu galā tas pārvērtās īstenībā.

Kādi ir kanādieši?

Ļoti atšķirīgi no amerikāņiem – kanādietis ir jauks, atsaucīgs, zinātkārs, sportisks. Nebija problēmu iedzīvoties, arī ar angļu valodu ne. Autobusā kāds vietējais

kaut ko pavaicā, pēc laiciņa visi pasažieri jau iesaistījušies diskusijā. Gandrīz visi man pazīstamie spēlē hokeju, reizi nedēļā noīrē halli, un viss iet vaļā. Kanādas sievietēm piemīt kas netverami īpašs. Paskaties un saproti – klasiska kanādiete: brunete, paliela auguma, spēcīgas miesas būves, mazliet atturīga, valkā šņorējamus zābaciņus ar zemu papēdi.

Pārsvārā viņiem ir īru, skotu vai vāciešu saknes. Cilvēki atzīst veselīgu dzīvesveidu: ir aktīvi, daudz brauc ar velosipēdu, cenšas pareizi ēst. Tuklus cilvēkus tur faktiski neredz – ja pagādās bariņš tusniņu T-kreklos, tie noteikti būs amerikāņu tūristi. Vakarā daudzi vietējie dodas uz krodziņiem, iedzer alu. Starp citu, arī es vairākas dienas nedēļā piestrādāju alus darītavā. Šis dzēriens pēdējā desmitgadē kļuvis ļoti populārs – kad pārcēlos, te bija kādas trīs alus darītavas, nu to skaits desmitkārojies. Smēķētāju Kanādā ir ļoti maz. Jaunums – pēc Trampa ievēlēšanas amerikāņu slavenības sākušas pārcelties pie ziemeļu kaimiņiem.

Kā jums Vankūverā visvairāk pietrūkst?

Īstu, latvisku Jāņu. Gribo uzsvērt, ka esmu Kuldīgas patriots. Esmu izbraukājis Latviju krustu šķērsu, bet, kad iebraucu Kuldīgā, pārņem silta, mierīga izjūta. Šī ir Latvijas skaistākā pilsēta, nu, varbūt Cēsis vēl var kandidēt.

Atbraucot reizi gadā, droši vien asāk varat saskatīt pārmaiņas Latvijā.

Ceļi ir vienkārši unikāli. Reiz man kļuva slikti no kratīšanās pa bedrēm. Tās taču ir drausmas! Kā cilvēki te spēj saremontēt auto?! Paliel aizvien mazāk iedzīvotāju, sešos septiņos vakarā Kuldīgā uz ielas cilvēki vairs nav sastopami. Pat Rīga, kad nav tūrisma sezona, ir tukša. Šeit noteikti valda lielāka korupcija nekā Kanādā – draugu būšana. Mazajiem uzņēmumiem, manuprāt, gandrīz nav iespējams normāli eksistēt.

Labi, pietiks par negācijām! Ar prieku atgriezīšos Kanādā, drīz būs japāņu festivāls un ķiršu ziedēšanas svētki botāniskajā dārzā, kur arī man jāpiedalās un jāpiepalīdz.

Vija Zariņa
Mārtiņa Kramēna arhīva foto

Starp veikalu un dzirnavām

Raņķu centrā vienā *Sudmalnieku* galā tiek ražota elektroenerģija, otrā atvērta pagasta vienīgais veikals. Starp abiem galiem mājas viducī dzīvo veikala un veco dzirnavu saimnieks Igors Norvaišs ar sievu Lieni un dēliem Emīlu un Robertu.

„GĀJA UZ URRĀ!”

Raņķi ir Igora dzimtā puse. Pēc dienesta Padomju armijā viņš sācis strādāt kolhozā *Ziedonis*. „Paspēju visu ko sadarīt: biju gan traktorists, gan šoferis, braucu arī ar kombainu. Kolhozs sabruka, un darba vairs nebija.

Dzīvoju tepat, centra daudzdzīvokļu mājā. Kopā ar brāli nodibinājām kooperatīvu un pagalmā atvērām veikalu, parēzāk, no finiera uztaisītu kiosku. Nekad nebiju mērķtiecīgi gājis uz to, lai atvērtu veikalu vai tajā strādātu – tas vienkārši pats kaut kā tā salikās. Rīgā bija atvērtas dažas vairumbāzes. Izpētījām, kas tās tādas ir. Vedām preces un tirgojām.

Pirmos gadus pēc visām precēm braucām paši. Tas bija interesanti. Latvijā preces krāsainas iepakojumos bija jaunums. Jo krāsainākā trauciņā margarīnu atvedām, jo vairāk visi par tādu brīnumu priecējās un ātrāk izpirka. Tagad pircēju paradumi ļoti mainījušies. Katrs zina, ko grib, ir izvēlīgāks. Bet tad ņēma, ko tik jaunu ieraudzīja. Tirdzniecība gāja uz urrā!

Pamazām arī Kuldīgā un Saldū tika atvērtas vairumtirdzniecības bāzes. Ar vecu *ņivu* uz Druvu braucām pēc saldējuma. Pa ceļam mašīna saplīsa, apsedzām saldējumu ar deķi, lai neizkūst, kamēr salabo mašīnu. Pašiem darboties bija interesanti,” atceras Igors.

IEGĀDĀJAS MĀJU

Daudzdzīvokļu namā bijis grūti iedzīvoties, jo bērni bā dzimtajās mājās *Šķēpelī*, kas atrodas pāris kilometru no Raņķu centra, Igors pieradis pie brīvības. „Biju *Sudmalnieku* māju noskatījis, un

„Veikala darba laiks pieskaņots manam vaļaspriekam – medībām. Sestdienās veikals ir slēgts,” smeļ Raņķu vienīgās tirdzniecības vietas īpašnieks Igors Norvaišs.

pašvaldība to izolēja. Cena – 156 lati. Bijām divi pretendenti, bet otrs uz izsoli neatnāca. Tā māju nopirku un papildus tam, ka ar brāli tirgojamies, pa vakariem sāku šo vietu atjaunot. Ar brāli biznesu sadalījām, viņš tagad dzīvo Skrundā. Uztaisīju vienā ēkas galā savu veikalu. Pašam pat godīgi vēl nebija, kur dzīvot, kad jau atvēru veikalu.”

Toreiz *Sudmalnieki*, kas nu jau vairāk nekā 20 gadu ir Igora dzīves un darba vieta, izskatījušies diezgan žēlīgi: bez logiem, durvīm un starpsienām. Kolhoza laikā te dzīvojušas vairākas ģimenes, iemītnieki mainījušies, tad ēka labu laiku stāvējusi tukša. Viens otrs vēl tagad veikalā ienākot parunāt ar saimnieku un stāstot, ka arī pats šeit reiz dzīvojis.

KRĪZĒ – ZAĻI, PĒC TAM – NE TIK ZAĻI

Kad Igors sācis uzņēmējdarbību, Raņķos bijuši četri veikali. Nu viņam piederošais ir pagastā vienīgais. „Krīzes laikā es te dzīvoju zaļi: man bija divas pārdevējas, jutos kā baigais priekšnieks. Bet cilvēki sāka izklist, valstī paaug-

Vairāk nekā 20 gadu *Sudmalniekos* tiek saražots ap 30 000 kilovatu elektrības gadā. Tos elektrostacijas saimnieks Igors Norvaišs pārdod *Latvenergo*.

stināja minimālo algu, no vienas pārdevējas nācās atteikties. Vienam darbiniekam ar visiem nodokļiem mēneša algai jānopelna vairāk nekā 500 eiro. Uzņēmējam tas ir daudz, bet darbiniekam, kurš saņem minimālo algu, ar to nepietiek. Lai vēl nopelnītu sev kā īpašniekam, neiznāca. Vēlāk arī otru pārdevēju vairs nevarēja atļauties.

Nu jau kāds trešais gads iet,

kad veikalā strādāju viens. Sievasmāte reizēm palaiž brīvsolī, bet pamatā strādāju pats. Tirgošanās graujoši mainījusies. Agrāk veikals cauru dienu bija pilns, pa vakariem bērni strīpām nāca. Autobusa pietura pagastā – cilvēku pilna. Pagasts bija trokšņaināks, varēja just, ka šeit ir dzīvība.

Tagad bērni kā pircēji ienāk ļoti reti. Aģenti, kuri brauc pa daudziem lauku veikaliem, stāsta,

ka tāda tendence ir visur Latvijas laukos. Daudzi tiek aizvērti. Ja man nebūtu elektrostacijas, droši vien arī man būtu jātaisa ciet. Redzat, kamēr labu laiku runājam, neviens neienāk. Katru stundu, kad veikals atvērts, tiek tērēta elektrība, man jāmaksā sev par darbu, arī nodokļi un vēl jāpelna.

Ar 1. jūliju būs jāpērk jauns kases aparāts, bet es vēl nogaidu. Iepriekš jau bijis tā, ka kaut ko prasa, bet pēc tam atceļ. Jau pēc norādītā termiņa atbrauca kontrolētāji pie manis, teica, ka būs jāmaksā sods, ja veikalā neierīkošu videonovērošanas kameru. Ierīkoju. Tas nebija par velti, tomēr pēc laika pateica, ka tādu vairs nevajag. Nu varu vērot sevi. Baidos, vai kaut kas līdzīgs nebūs ar kases aparātu. Ja patiešām būs jāmaina, mainīšu. Bet esmu arī dzirdējis, ka Valsts ieņēmumu dienests nav akceptējis tos aparātus, kādus daudzi jau nopirkuši,” stāsta uzņēmējs.

RAŽO ELEKTRĪBU

Kā lieciniece tam, ka *Sudmalniekos* senāk tiešām bijušas dzirnavas, veikala durvju priekšā stāv veco laiku turbīnas detaļa.

„Elektrostaciju vecajās ūdensdzirnavās ierīkoju jau mazliet pirms veikala. Tolaik viens Saldū bija uztaisījis savās mājās. Rudbāržos sāka taisīt SIA *Vanka*. Es pie viņiem braucu paskatīties, viņi pie manis. Kā tāda doma radās, pat neatceros, bet labi, ka radās,” saka I. Norvaišs.

Māju nopērkot, vecās dzirnavas nācies atjaunot, jo ēkas gals bijis nogruvis: „Aizaudzis ar zāli un krūmiem. Sarunāju buldozeru, izstūmu. Neviens neprasīja nekādu saskaņošanu. Tagad to vairs nevarētu atļauties. Uzceļu mājas daļu klāt, un nu tur darbojas divas turbīnas. Gadā saražoju un pārdodu vairāk nekā 30 tūkstošus kilovatu. Vasarās bieži vien ir tik sauss, ka nekas nenotiek, bet tagad darbojas abas turbīnas. Reizēm pat nespēj visu ūdeni apstrādāt.”

Par to, kā bijis un kā būs

Raņķu pagasta sapulcē iedzīvotāji interesējās par ūdens tarifu un māju apsaimniekošanu.

Bet vispirms Skrundas novada domes priekšsēde Loreta Robežnice un pagasta pārvaldes vadītājs Ritvars Stepanovs atskatījās uz pērnā gadu un ieskicēja nākotnes ieceres.

PALIEK MAZĀK

Pārvaldes vadītājs informēja, ka no 5192 Skrundas novadā dzīvojošajiem Raņķos dzīvesvietu deklarējis 431. Tas ir līdzīgi kā iepriekš – skaits samazinājies par desmit. R. Stepanovs atgādināja, ka interneta vietnē *Facebook* izveidota slēgta grupa, kurā tiek ievietota aktuāla informācija, bildes un komentāri pēc pasākumiem, un aicināja tai pievienoties. Prioritāri remontējamie ceļi pagastā ir Nīceniņu, Ošeniņu un Kapeniņu. Cik no

tiem izdosies uzlabot, vēl nav zināms.

BŪS IEMĪTNIĒKU SAPULCES

Pagasta sapulcē piedalījās arī Skrundas novada domes deputāti, pašvaldības policists un SIA *Skrundas komunālā saimniecība* pārstāvji Kaspars Kutuļskis un Uldis Zariņš. Uz jautājumu, kādēļ no 1. marta maksa par ūdeni paaugstināta no 0,56 līdz 1,04 eiro par kubikmetru un par kanalizāciju – no 0,60 līdz 1,10 eiro, speciālisti skaidroja: tarifs mainīts tādēļ, ka par iepriekšējo summu nav varēts uzlabot ūdens apgādes tīklu. Ierīces novecojušas, bet jaunām naudas nepietiek. Turklāt cenu apstiprinājis regulators.

Jautājumi bija arī par apsaimniekošanu un īres maksu, bet to speciālisti solīja skaidrot katras mājas iemītnieku sapulcē, kas tiks rīkotas aprīlī, jo katrā namā situācija ir atšķirīga.

Raņķenieki iedzīvotāju sapulcē jautā, kā katrā daudzdzīvokļu mājā tiek aprēķināta maksa par apsaimniekošanu.

Iešūpos Lieldienas

16. aprīlī 13.00 pagasta ļaudis gaidīti *Sudmalnieku* birzītē, lai kopā svinētu Lieldienas. „Šūposimies, dziedāsim, minēsim mīklas un ripināsim olas, kā jau šajos svētkos pienākas,” sacīja kultūras organizatore Aija Zeme. No līdzīgi paņemtajām olām kā ik gadu tiks rīkota izstāde.

Jolanta Hercenberga
Aivara Vētrāja foto

Nesolīs, ko nevar izdarīt

Pašvaldības uzņēmumam Skrundas komunālā saimniecība kādu laiku ir jauna vadība: kopš janvāra valdes locekļa amatā strādā Kaspars Kutuļšks, bet vēl mēnesi iepriekš namus apsaimniekot sāka Uldis Zariņš.

Skrundas komunālās saimniecības valdes pārstāvis Kaspars Kutuļšks: „Ar iedzīvotājiem daudz jārunā – situācija jāskaidro, jo ciparus grūti saprast.”

Uzņēmuma namu apsaimniekotājs Uldis Zariņš: „Šajā nozarē vajag gan praktiskas, gan juridiskas zināšanas.”

Kādas ir galvenās darbības jomas?

Kaspars Kutuļšks (K.K.): – Skrundas komunālajai saimniecībai ir ļoti plaša darbības sfēra: ražojam siltumu, gādājam par ūdenssaimniecību un kanalizāciju, apsaimniekojam namus, kopjam pašvaldības (ja vajag arī privāto) teritoriju, uzturam ielas un ceļus, sniedzam vēl citus pakalpojumus. Lielākais uzdevums ir sakārtot ēkas un to bilanci, lai nepārsteidz tādas avārijas kā iepriekš. Tāpat aktuāla ir namu siltināšana – braucam uz semināriem, mācāmies, kā to labāk izdarīt. Iesaistām iedzīvotājus un meklējam līdzfinansējumu. Jāpilda arī vecie solījumi, lai gan sasolīts mazliet par daudz. Tāpēc turpmāk domāsim plānveidīgi, apņemoties tikai to, ko noteiktā laikā tiešām var izdarīt.

Vai varat minēt nereālos solījumus?

K.K.: – Nekas tāds milzīgs un neiespējams jau nav sasolīts – mazi darbiņi. Viss ir izdarāms, taču runa ir par termiņu, naudu un darbaspēku. Pagaidām, kamēr iedzīvotāji nezvana, tiem klāt vēl neķeramies.

Uldis Zariņš (U.Z.): – Galvenokārt tas attiecas uz namu apsaimniekošanu. Kā jau teikts, vispirms jāievieš kārtība, jāprecizē, kādā stāvoklī ir katra ēka un kas darāms steidzami. Uzņēmums namus apsaimnieko vairākus gadus, bet dažviet pagastos līdz pārņemšanai neviens ne par ko nav atbil-

dējis. Tāpēc darāmais ļoti sakrājies. Kaut kas palicis pusdarīts, lai steigā novērstu avāriju. Vēlāk jau aizmirsies, kas darīts. Turpmāk gribam visu novest līdz galam.

Vai pietiek strādnieku, lai ar visu tiktu galā?

K.K.: – Pagastos ir brīvprātīgais, kurš uzrauga komunālo saimniecību. Informācija līdz mums nonāk galvenokārt ar pārvaldes vadītāja starpniecību.

U.Z.: – Ja katrā pagastā būtu savs komunālās saimniecības darbinieks, darbaspēka nepietiktu, arī materiālo bāzi vajadzētu sadalīt. Iespējams, stāvētu neizmantoti instrumenti, kas citur vairāk vajadzīgi. Tāpēc sistēma ir tāda: ja kādu problēmu nevar novērst paši, uz vietas iedzīvotājs to novērtē un izsauc brigādi no Skrundas.

Cik namu ir jūsu pārziņā?

U.Z.: – 97 daudzdzīvokļu mājas. Ir tādas, kurās lielākā daļa pieder pašvaldībai, citās visi dzīvokļi privatizēti. Bet nav nevienas privātmājas – ar tām īpašnieki paši tiek galā. Piemēram, Skrundas pagasta Kušaiņos uzņēmums daudzdzīvokļu mājas pārņēma nesen, turklāt viena no trim palika iedzīvotāju pārziņā. Savukārt Jaunmuižā pārņemam tikai tagad.

Kas traucēja? Šķiet, citur tas noticis jau sen.

K.K.: – Nedomāju, ka iedzīvotāji mums neuzticās. Kavē tas, ka daudzām kolhoza lauku mājām, par pajām privatizētajiem dzīvokļiem nebija īpašumtiesību

dokumentu. Jāiziet diezgan sarežģīts process, lai reģistrētu zemesgrāmatā. Turklāt dažs iemītnieks vai iespējamais īpašnieks nemaz nesteidzās, jo pieradis dzīvot kā iepriekš, tostarp nevienam neko nemaksāt.

Vai pagastos un pilsētā dažādās mājās maksa par apsaimniekošanu atšķiras?

U.Z.: – Atšķiras, bet ne krasi. Tas nav atkarīgs no vietas, kur un kad māja celta, bet no tā, kas darāms, cik liela ir piekritīgā teritorija, kas vasarā jānopļauj vai ziemā jāattīra no sniega. Par maksu un naudas izlietojumu vienojas dzīvokļu īpašnieki. Mēs varam piedāvāt, bet noteicēji ir viņi. Minimālā maksa ir 7,8 centi/m² – administratīvās izmaksas un izdevumi obligātajiem darbiem, piemēram, skursteņu tīrīšanai. Skrundas novadā vidējā apsaimniekošanas maksa ir 20–25 centi/m².

Par *griestiem* neesam domājuši, jo gadījies, ka iedzīvotāji vēlas sakrāt lielākam remontam. Ir vienādi lielas mājas, bet vienā ap 15 dzīvokļu, otrā – tikai četri pieci. Kopīgās uzturēšanas izmaksas ir vienādas, bet individuālās – būtiski atšķirīgas. Ja vēl kāds no tiem četriem pieciem ir jaunprātīgs nemaksātājs, tad kaut ko uzkrāt ļoti grūti.

Vai lētāk uzturēt pašiem, jo ietaupās vismaz administratīvie izdevumi?

U.Z.: – Visbiežāk neviens no iedzīvotājiem negrib uzņemties

atbildību. Jābūt arī zināšanām: juridiskajām, praktiskajām. Jāprot ar cilvēkiem runāt, situācija jāizskaidro, citādi būs vienīgi nesaskaņas: viens gribēs zaļu žogu, otrs sarkanu, cits nekādu, bet vēlāk protestēs.

Kāpēc Skrundas novadā neviena jūsu apsaimniekota dzīvojamā māja vēl nav siltināta, kaut atbalsts bija pieejams jau sen?

U.Z.: – Varbūt traucēja zināšanu un komunikācijas trūkums. Pensionāriem (tādi ir liela daļa), izdzirdot vārdu *kredīts*, ir bail. Taču Eiropas atbalstu vēl var saņemt, un iedzīvotāju interese radusies. Arī pensionāri sāk saprast, ka ieguldījumi energoefektivitātē ātri atmaksājas un siltinātā ēkā dzīvot ir daudz lētāk. Atjaunotā mājā dzīvoklim lielāka vērtība. Skrundā ir darba vietu trūkums, jaunie brauc prom. Bet tā nebūs mūžīgi – viņi atgriezīsies, vajadzēs, kur dzīvot.

K.K.: – Par siltināšanu ar cilvēkiem daudz jārunā. Aprēķini ir tik sarežģīti, ka cipari vien vēl nepārāda ietaupījumu.

Skrundā daudzdzīvokļu mājas, arī dažas privātas, tiek sildītas ar gāzi – šobrīd vienu no dārgākajiem kurināmajiem. Vai tiek meklēta alternatīva?

K.K.: – Līdz ar dabasgāzes tirgus atvēršanu tas vairs nav tik aktuāli. Konkurēnce starp tirgotājiem var radīt cenas krišanos. Nebūs lietderīgi ieguldīt naudu, piemēram, koģenerācijas stacijas būvniecībā, ja var izmantot potenciālu, kas jau ir. Drīzāk paredzam, ka nāks klāt jauni gāzes patērētāji. Manuprāt, malkas apkure drīz kļūs par vēsturi.

U.Z.: – Gāzes apkurei ir nākotne arī tāpēc, ka tā ir tīrs, kluss un diezgan drošs kurināmais. Nav vajadzīgi milzīgi šķūņi, kur glabāt malku vai šķeldu, nav jāmaksā alga kurinātājiem. Mums ir deviņas katlumājas, bet tās pārvalda tikai divi darbinieki: Skrundā, kur ir astoņas kurtuves, un Rudbāržos.

Tikko paaugstināta ūdens maksa. Vai iedzīvotājiem jāredz, ka cena mainīsies vēl kādiem pakalpojumiem?

U.Z.: – Ūdens tarifa paaugstinājumu nebija viegli saprast: visu laiku cilvēki maksāja maz,

uzreiz – tik daudz, bet ūdens labāks nekļuva. Tā arī ir neskaidrošanas vaina, tāpēc braucām uz iedzīvotāju sapulcēm stāstīt, ka ar maksu tikai par patērēto ūdeni nevaram uzturēt infrastruktūru. Uzņēmumam remonts bija jāsedz no savas naudas, un radās minusi. Jāmaksā gan par ūdeni, gan kvalitatīvu piegādi.

Cik liels ir iedzīvotāju parāds?

K.K.: – Kopējais līdz marta beigām ir gandrīz 250 000 eiro. No tiem – 32 tūkstoši par iri un 218 tūkstoši par apsaimniekošanu, tai skaitā ūdeni, kanalizāciju, apkuri. Salīdzinot ar gada sākumu, līkne iet uz leju – parāds samazinājies par 20 tūkstošiem. Ja mēnešus trīs no parādnieka nav nekādu maksājumu, sūtām vēstules, atgādinām. Lielākā daļa atsaucas, cenšas nosegt kaut daļu. Ap 30% nemaksātāju ir bezcerīgi: aizbraukuši uz ārvalstīm, bezdarbnieki bez ienākumiem u.tml. Tādiem atgādināt velti, tomēr to darām. Ja nav reakcijas, vērsamies pie pašvaldības juristes, lai nemaksātāju brīdinātu ar likuma spēku. Ja tas nelīdz, lietu nododam parādu piedziņas firmai. Bet tad summa aug, jo jāmaksā procenti par pakalpojumu. Tāpēc cenšamies, cik varam, lai tik tālu nenonākt.

Mums ir speciālists, kas galvenokārt nodarbojas ar parādniekiem: zvana, skaidro. Tam ir panākumi, kaut gan cilvēkiem tiešām naudas ir maz. Godīgi saprot, ka nekā nav par velti, vienojamies kaut par nelielu summiņu mēnesī. Ļaunprātīgajiem nemaksātājiem visbiežāk arī draudī nelīdz. Taču tas nekādā ziņā nedrīkst ietekmēt tarifu – iedzīvotājiem nav jāmaksā citu vietā.

Kādas pārmaiņas vēl gaidāmas?

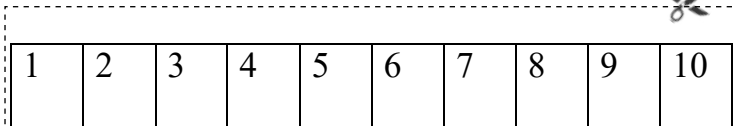
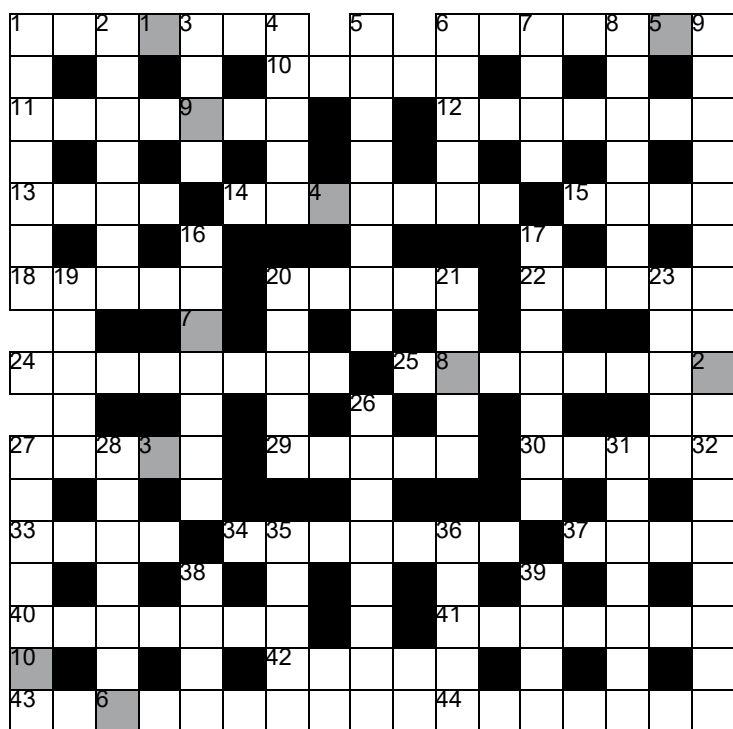
K.K.: – Līdz ar tirgus laukuma pārbūvi tiks rekonstruēta arī autoosta, kas vairākus gadus nodota mūsu saimniecībai. Bet uzņēmuma vadībai pēc Skrundas jaunā ugunsdzēsības depo pabeigšanas paredzēts pārcelties uz telpām, kurās tagad atrodas Valsts policijas iecirknis. Būs ērtāk gan mums, gan apmeklētājiem, jo šeit, Stūra ielā, pārāk šauri.

Dainas Tafelbergas teksts un foto

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Agita Leontjeva.

Risinājumu gaidām līdz 5. aprīlim.

Horizontāli: 1. Liela, mazkustīga Zemes garozas daļa, kam raksturīgs lēns lielu izmēru krokojums un biezs dziļu lūzumu tīkls. 6. Lipīga ādas slimība, ko izraisa īpaša sēne. 10. Pirmais valdnieks pasaulē babiloniešu mitoloģijā. 11. Rēderejas īpašnieks. 12. Divu vai vairāku skaņu, skaņu virkņu, arī melodijas vienlaicīgs skanējums vienā un tai pašā augstumā vai oktāvas intervālā. 13. Komerdarījuma veids, kur pircējs precī pērk par cenu, kāda tai ir vietā, kur tā atrodas darījuma noslēgšanas brīdī. 14. Latviešu rakstnieks, tulkotājs, mākslinieks (1932–2014). 15. Nātrija karbonāts. 18. Franču gleznotājs, impresionists (1839–1899). 20. Novada centrs Vidzemē. 22. Sievietes tēls filmā *Limuzīns Jāņu nakts krāsā*. 24. Saimnieciski patstāvīgu uzņēmumu apvienība. 25. Karmīns. 27. Apdzīvota vieta Krustpils novadā. 29. Dobs asinsrites centrālais orgāns. 30. Sīki rievots, blīvs vilnas, kokvilnas vai zīda audums. 33. Franču gleznotājs, grafiķis (1814–1875). 34. Rudens puķes. 37. Rīta dziesma trubadūru dzejā. 40. Pagasta centrs Dobeles novadā. 41. Pilsēta Kurzemē. 42. Ostas pilsēta Francijas R. 43. Valdemārpils agrākais nosaukums. 44. Pilsēta ASV R.

Vertikāli: 1. Monarhs. 2. Parupja, nekrāsota auduma gabals gleznošanai ar eļļas krāsām. 3. Mazais svēteļojums uz Meku. 4. Sermuļu dzimtas dzīvnieks. 5. Maoru panteona jūras dievs. 6. Naudas vienība Gvinejas Republikā (1971–1986). 7. Vīrieša vārds novembrī. 8. Ievadā daļa daiļdarbā, kas sagatavo lasītāju tā satura uztverei. 9. Horizontālo aužamo stāvu detaļa. 16. Virsējais apģērba gabals. 17. Matemātikas nozare. 19. Odiseja dzimtene. 20. Svētais vērsis ēģiptiešu mitoloģijā. 21. Saules dievs ēģiptiešu mitoloģijā. 23. Zemes īpašums viduslaikos Tuvo un Vidējo Austrumu valstīs. 26. Itāliešu masku komēdiju personāžs. 27. Latviešu gleznotājs, pasniedzējs (1942–2000). 28. Diakritiska zīme, kas rāda patskaņa palatalizāciju. 31. Viena no Saules sistēmas mazajām planētām. 32. Skabarga (novec.). 35. Telpas vertikālais konstruktīvais norobežojums. 36. Priēžu dzimtas skujkoki. 38. Kādas Eiropas valsts galvaspilsēta. 39. Rotaļlieta – savietojami plastmasas moduļi, no kuriem var veidot dažādas konstrukcijas.

Pareizā atbilde: **PALEOKONTINENTS**
(senais kontinents, kas pastāvējis agrākajos ģeoloģiskajos periodos).

Atbildes

Horizontāli: 7. Eldorado. 9. Mēraukla. 10. Idiotija. 11. Enterīts. 12. Anti. 13. Muskuļaudi. 16. Ikri. 17. Stabs. 19. Oniks. 20. Akins. 24. Ziemeļblāzma. 25. Konservatīvs. 26. Palsa. 29. Starot. 30. Kaska. 33. Ergs. 34. Piesaisīt. 37. Baks. 38. Apteksne. 39. Literāts. 40. Staipīga. 41. Scepteri. **Vertikāli:** 1. Plūdonis. 2. Kolonija. 3. Harismas. 4. Brētiņi. 5. Putraimi. 6. Elitāras. 8. Opaks. 9. Mveru. 14. Konsekventas. 15. Akselerators. 18. Bāziskas. 21. Klasiska. 22. Relīns. 23. Uztrīt. 26. Parapets. 27. Lāsmenis. 28. Atpestīt. 30. Kotēties. 31. Sibarīts. 32. Arkatūra. 35. Eseja. 36. Tills.

Pareizi atbildējuši: Vizma Dzalbe, Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs, Jānis Lodziņš, Gunta Vāciete, Helēna Remerte, Velta Višņevska, Biruta Insberga, Dace Gulbe. Pēc balvas redakcijā gaidām **Helēnu Remerti**. Mēneša uzvarētājs saņems dāvanu, kas gādāta sadarbībā ar *Zvaigzni ABC*. Atminējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstuli kastītē.

KONKURSIŅŠ

Tēlotājmākslas spēle

108. kārtā
Mākslinieks no Dvinskas, tomēr lielāko daļu dzīves pavadījis ASV. Desmit gadu vecumā kopā ar ģimeni emigrējis, kā tolaik darīja lielākā daļa Latgales ebreju. Mācījies Jeila universitātē, Ņujorkā apmeklējis aktierstundas, darbojies Mākslas studentu līgā pie Maksa Vēbera, kur iepazinis kubismu. Lielu ietekmi uz viņa māksliniecisko izpausmi atstājuši vācu sirreālistu darbi. Izmēģinājis dažādus stilistiskos virzienus. Viņš bija viens no 20. gs. nozīmīgākajiem pasaules slavu ieguvušajiem māksliniekiem. Ņujorkas Modernās mākslas muzejs sarīkoja personālizstādi, kas bija viņa daiļrades kulminācija, un tā apceļoja Eiropas lielākās pilsētas.

107. kārtas atbilde: Robērs Delonē (Robert Delaunay), *Pašportrets* (1905–1906).

Pareizi atbildējuši: Gunita Flesnere, Ausma Kreidere, Indra Ābelīte, Velta Višņevska, Guntis Obodņikovs, Ingars Neimanis, Mārcis Arājs.

Atbildes gaidām līdz 4. aprīļa 12.00: *Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē. Balvā vērtīga grāmata.

MANS MĪLULIS

MEDNIEKAM VAJAG KĀRTĪGU SUNI

Skrundas pagasta *Mednieciņu* saimnieks un medību kluba *Tālava* biedrs Māris Pauliņš teic, ka katram medniekam suns nav vajadzīgs – kolektīvam pietiks ar vienu, ja tas kārtīgi izpildīs uzdevumus. *Tālavai* tāda ir lutekle Inkija – Bavārijas asinspēdu dzinējsuņu kucīte, kurai 1. aprīlī būs pieci gadi.

SLAVA IET PA PRIEKŠU

„Joku dienā dzimusi, laikam tāpēc melna,” nosmej saimnieks. „Latvijā tikai divi bavārieši ir melni, šīs šķirnes pamatkrāsa ir brūnā. Taču, kad ieraudzīju melnīti, sapratu, ka būs manējā – vismaz citādāka.” Krāsas dēļ Inkija nevar iegūt zelta medaļu izstādēs, bet pārējā ziņā pilnībā atbilst šķirnes raksturojumam. Pirms gadiem sešiem bavārieši Latvijā bija retums, bet nu jau ir ļoti populāri. Kā saka Māris, suņiem slava iet pa priekšu. Gandrīz katram klubam tagad ir vismaz viens dzinējsuns. Inkijas tēvs dzīvo Polijā, māte ir zemgaliete.

MĀK SPĪTU IZMANTOT

Pirms Inkijas Māra un Beātes Pauliņu ģimenē suņi jau bijuši, bet ne mednieki. Tā kā skrundenieki pazina Inkijas mātes saimniekus, kuri savu mīluli lielā kā izcilu mednieci, viņi droši paņēma Bavārijas asinspēdu dzinējsuņu kucēnu. Tomēr uz skolu Inkija bija jāved. „Bavāriešiem ir spēcīgas iedzimtās īpašības, taču tās jāattīsta pareizajā virzienā,” skaidro saimnieks. „Sunītim jāiemāca strādāt komandā. Citādi dzinējsuns dzīvnieku instinktīvi atradīs, bet nepazīnos to medniekam. Inkija trīs mēnešus mācījās pie kinologa paklausības skolā, tad vedām uz praktiskām nodarbībām mežā. Jau no mazotnes radinājām vidē, kurā būs jāstrādā. Niķus neesmu novērojis. Inkija ir spītīga, bet māc savu spītu

IETEIKUMI

- Ikvienai suņu šķirnei ir iedzimti instinkti, tomēr skolā vai pašmācības ceļā tie jāattīsta pareizajā virzienā.
- Bavārijas asinspēdu dzinējsuns ir vērtība jebkurā medību klubā.
- Saimniekam nav obligāti jābūt medniekam, taču regulāri jāiet uz mežu – šiem suņiem vajadzīgas garas pastaigas un nodarbe.
- Dzīvoklis un pusstunda dienā ārpus tā šiem suņiem var nodarīt ļaunu.

Skrundas pagasta *Mednieciņu* saimnieks Māris Pauliņš var lepoties ar savu meža un mājas mīluli – Bavārijas asinspēdu dzinējsuņu kucīti Inkiju.

izmantot, lai darbā gūtu panākumus. Kā jau visi bavārieši, viņa pārlietu mīl saimnieku. Ir sava hierarhija. Es esmu biedrs, darba vadītājs. No rīta, izdzirdot medību signālu, Inkija no priekša sāk lēkāt. Tikpat mīļa ir pret Beāti – kā pret mammu barotāju. Tāpat jūtas laimīga, kad atbrauc meita ar znotu un mazdēliņu, – tie Inkulim labākie draugi un rotaļu biedri.”

Māris novērojis bavāriešu īpatnību, jo reti kura šķirne labprāt dalās savā ēdienā. Kurš gan atdos medījumu? Taču Inkijai varot droši iet klāt un paņemt kaulu, ko tā ēd. Tas liecinot par stabilu suņa psihi.

ARĪ DABAS LABĀ

Latvijas Dalmāciešu un dzinēju kluba mājaslapā teikts, ka šķirnes vācisko nosaukumu *Bayrischer Gebirgsschweshhund* burtiski var tulkot kā Bavārijas kalnu sviedru suns. Savukārt angļuvalodā (un arī citu valodu) nosaukums vēsta, ka tas ir bavāriešu kalnu dzinējsuns. Latvijas valodnieki pacentušies šķirnes nosaukuma oficiālajā lat-

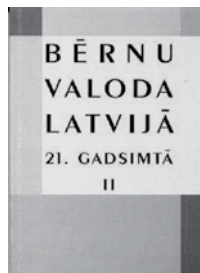
viskojumā ietvert šo suņu izmantošanas specifisko veidu.

No līdzīgiem suņiem bavārieši atšķiras ar kalsnu, tomēr spēcīgu miesasbūvi. Šie četrkājainie kalnu taku lodātāji veidoti, krustojot dažnedažādus gan medību suņu šķirņu pārstāvjus, gan vietējos krāncus. Un rezultāts iznācis brīnišķīgs – uzticams, mierīgs un mīļš dzīvnieks, kas apveltīts ar izcilām spējām atrast nometītu dzīvnieku.

Inkijas saimnieks var lepoties, ka viņa mīlule neapstājoties nogājuši septiņus kilometrus un savā ne tik ilgajā mūžā vismaz 70–80 reizes atradusi tādu medījumu, kuru mednieki pēc ilgiem meklējumiem jau uzskatījuši par bezcerīgu. „Aizšaujot kādu zvēru un atrodot pēdas, vecie mednieki dažkārt nosaka: „Tas vēl ir gājējs – nav ko meklēt. Pateicoties Inkijai, mūsu kolektīvā tāda teiciena vairs nav. Tas ir darbs mednieku un arī dabas labā, lai ievainotais dzīvnieks nemocītos.”

Daina Tāfelberga
Aivara Vētrāja foto

BIBLIOTĒKĀ

Bērnu valoda Latvijā

Kuldīgas bibliotēkā pieejama grāmata *Bērnu valoda Latvijā 21. gadsimtā*. Apjomīgs izdevums, kurā apkopoti dažādu nozaru speciālistu – valodnieku, literatūrzinātnieku, pirmsskolas un skolas pedagogu, psihologu, logopēdu, biologu un pat fiziķu – pētījumu rezultāti ar vienotu uzdevumu – analizēt 21. gs. Latvijā dzīvojošo bērnu valodu un tās attīstības problēmas. Materiālu vākšanā pedagogiskajā praksē iesaistījušies topošie skolotāji – RPIVA studenti.

PAGĀTNE

Nīkrāce cauri gadsimtiem

1905. gada notikumi

1905. gada streiku vilnī, kas vēlās pāri Latvijas laukiem, iesaistījās arī Nīkrāces toreizējā Briņķu pagasta zemnieki, skolēni un inteliģence.

INDRIĶIS ANHALTS

Aktīvi darbojās Indriķis Anhalts, kurš dzimis 1890. gadā kalpu ģimenē Bātes pagastā, netālu no Vaiņodes. Tēvs un māte zēnam nomira agri. Indriķi audzināšanā pieņēma aizbildnis, kas viņu nodeva mācībā pie kurpnieka. Nekāda īsta mācīšanās neiznāca, jo vairāk vajadzēja darīt saimnieciskus darbus: kopt zirgus, nest ūdeni, cirst žagarus. Amatu Indriķis iemācījās, skatoties, kā strādā citi. I.Anhalts atceras: „Zēns būdams, sava saimnieka pamudināts, gāju uz zemnieku rīkotajām sapulcēm, lai tad, mājās pārnākot, varētu saimniekam pastāstīt par redzēto un dzirdēto.

Atceros, ka šajās sapulcēs runāja par saimniekiem tuvām lietām: par zemes reformu, par attiecībām starp muižniekiem un zemniekiem. Zemnieki asi nostājās pret kādu latvieti vārdā Freimani, kas turējies muižnieku pusē. Viņu zemnieki pasludināja par tautas nodevēju, pret viņu nolēma rīkot boikotu.”

I.Anhalts, pats izbaudījis kalpa dzīvi, pieredzējis 1905. gada notikumus un asiņaino izrēķināšanos pēc tiem, 1911. gadā sāka sadarboties ar pagrīdniekiem, iestājas Latvijas Sociāldemokrātu partijā. Partijas uzdevumā ieradās Ventspilī, kur ticies ar Ernestu Upīti.

SKOLAS BIRZĪ UN BAZNĪCĀ

Neredzēti plaša sapulce 1905. gadā notika Nīkrāces skolas birzī, stāsta aculiecinieks Krišs Saulītis. Bija sapulcējušies simtiem zemnieku. Uzstājās runātāji no Liepājas sociāldemokrātiem.

Zemnieki gribējuši iesniegt ultimātu, lai kazaki, kas bija ieradušies Nīkrācē, to atstātu, bet tieši sapulces laikā dažiem kazakiem gadījies braukt garām skolai. Cilvēkos radies apjukums, jo viņi domājuši, ka kazaki šaus, bet toreiz tie nevienu nav aiztikuši. Birzes sapulcē pie skolas uzstājušies arī Nīkrāces skolas skolēni Jēkabs Peteris (Peterss), Jēkabs Dzērve, Jānis Savišķis un citi.

„Pats gan nebiju liecinieks,” turpina K.Saulītis, „bet esmu dzirdējis, ka mūsu pusē notikušas tā saucamās baznīcu demonstrācijas. Izveduši mācītāju, un revolucionāri uzstājušies ar runām, kas vērstas pret baznīcu un carismu.”

SKOLĒNI – AKTĪVISTI

Par 1905. gada notikumiem, kas tieši skāra arī Nīkrāces skolas dzīvi, 1963. gadā stāsta bijušais skolnieks J.Reinis: „Jo aktīvi

1905. gada streiku kustībā iesaistījās toreiz visā apkārtnē slavenā Nīkrāces ministrijas skola. Šīs skolas skolnieku Dzērves un Pērkonu Kriša vadībā bars lielāko skolēnu devās uz Bakūzes skolu, tur noturēja kopēju sapulci, uzstādot savas prasības, piemēram, lai skolā būtu apkopēja un kopgalds, lai pašiem skolēniem nebūtu jāved malka. Bakūzes skola savukārt izvirzīja savus pārstāvjus, un tad visi kopīgi gāja uz Embūtes skolu. Nīkrāces skola bija slēgta vairākas dienas.”

Aculieciniece, bijušās Nīkrāces skolas skolotāja Līna Pērkone, stāsta, ka ceļš no Nīkrāces uz Briņķiem un Bakūzes skolu bija nokaisīts ar ticības mācības un dziesmu grāmatu lapām, jo to vairs nevēlējās mācīties.

Kārlis Liņķis, kurš mācījies Nīkrāces skolā no 1904. līdz 1908. gadam, stāsta, ka 1905. gada nemieru laikā J.Peterss, K.Pērkons un J.Savišķis

ienākuši pirmajā klasē un norāvuši cara bildi, saplēsuši ticības mācības grāmatu un teikuši, ka šī žīdu mācība nav vairs jāmacās. Viņi esot arī aicinājuši lielās baronu *ligzdas* nodedzināt, bet mazās lai paliecot, jo tās noderēšot pašiem zemniekiem.

Šo notikumu aculieciniece Elza Raga atceras, ka pa Tukuma–Vormsātes ceļu gājis bars zemnieku un laukstrādnieku, bruņojušies ar dakšām, rungām un izkaptīm, aicinādami visus līdzī piedalīties nemieros.

Zemnieku un skolēnu streiki pārauguši atklātā cīņā. Augustā nošauts Nodegu muižas barons Bistroms. Zemnieki Polis, Skroderis, Kļaviņš un Štapars krogū notvēruši un nopēruši Dzeldas pils baronu Turnovu.

(Turpmāk vēl.)

Dzintra Liekmane
(Topošās grāmatas fragmenti.
Sākums 2016. gada 24. oktobrī.)

PRIEKA AVOTI

Nevar iztikt bez kalniem un cilvēkiem

Brīvprātīgā Elene Kazievi no Gruzijas jau pusgadu strādā Pelčos, mācot bērniem angļu valodu un visiem, kuri vēlas, gruzīnu dejas. Bet kopā ar spāņu kolēģi Ugo Basanti abi rīko dažādus pasākumus.

Viņas izglītība saistīta ar gruzīnu valodu un literatūru, kultūrvēsturi, kultūras žurnālistiku un menedžmentu muzejos, bibliotēkās un citās iestādēs.

Pastaiģas dabā

Gruzijā nav tādas vietas, kurā kaut vai no tālienes nebūtu redzami kalni. „Man tie ļoti svarīgi – tur gūstu mieru un jūtos brīva. Te man kalnu ļoti pietrūkst, tāpēc gatavojos braukt uz Norvēģiju skatīties.” Dzimtenē Elene katrā brīvā brīdī ar draugiem dodas garās pastaigās kalnos, bet Latvijā viņai patīk iet pa mežiem un laukiem.

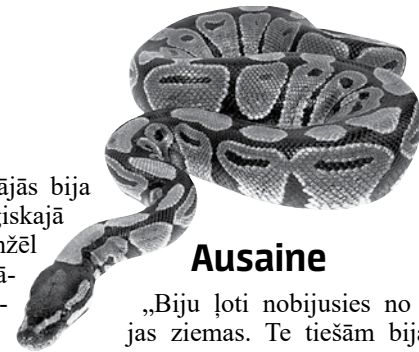
Latvija

„Esmu te pirmo reizi. Mani pārsteidza Rīga, kur jaunajos rajonos jutos kā Tbilisi, – blokmāju rajoni laikam visās bijušajās padomju pilsētās vienādi. Man nepatīk būt vienai, un Latvijā ar vairākiem labiem draugiem pirmoreiz mūžā makšķerēju uz aizsalušās jūras. No viņiem par valsti uzzinu daudz ko tādu, ko grāmatās neraksta. Man patīk latviešu atturība: tikko iepazītus cilvēkus viņi sev pielaiž klāt pamazām – vajadzīgs laiks. To es mācos, jo gruzīni ir citādi. Latvija un Gruzija ir mazas valstis, kurām pāri gājis daudz karu. Abās tautās jūtu ļoti lielu spēku, bet vairāk laukos, nevis galvaspilsētā. Lauku cilvēki, manuprāt, ir vairāk latvieši.”

Čūsku mīlestība

Pirms trim gadiem Elenei mājās bija pitoniņš, kas tagad dzīvo zooloģiskajā dārzā un izaudzis liels. „Diemžēl ģimene iebilda, ka turu to mājās. Bet čūskas man ir vismīļākie dzīvnieki.”

Ausaine

„Biju ļoti nobijusies no Latvijas ziemas. Te tiešām bija auksti – minus 18 grādu! Domāju, ka būšu pagalam... Izdzīvot ļāva pižiks.”

Stopēšana

Elenei ļoti patīk ceļot, stopējot automašīnas. Apmēram pirms mēneša viņa uzvarēja šādās sacensībās, kurās divu cilvēku komandai no Liepājas vajadzēja nokļūt Palangā. Tā viņa ceļo jau septiņus gadus, bet Latvija ir pirmā valsts, kurā to darot viena: „Sākumā bija mazliet bail, bet pirmie cilvēki, kuri mani paņēma, izrādījās tik jauki, pat cienāja ar mājās gatavotu balzamu. Pēc tam vairs nebaidījos. Par laimi, negatīvas pieredzes nav bijis.”

Ceļojumi

Elene bijusi Armēnijā, Polijā, Vācijā, Nīderlandē; dzīvojot Latvijā, apceļojusi Lietuvu un Igauniju. Aizbraucot uz svežu zemi, vispirms dodas uz muzeju, jo uzskata to par valsts spoguļi. Viņai patīk pētīt kultūru, valodu, vēsturi.

Grāmatas

„Tās man ļoti svarīgas. Savulaik pastrādāju grāmatnīcā, un šķita, ka esmu debesīs! Latvijā lasu e-grāmatas. Man patīk valodas. Cenšos apgūt latviešu valodu. Ārzemnieki reti cenšas to iemācīties. Man ir grāmata, kurā teksts ir gan latviski, gan angļiski. Stopējot cilvēkus uzrunāju latviski, un viņiem tas patīk. Ja dzīvo valstī, kas tevi uzņēmusi, tad jāciena tās cilvēki un jārunā šīs valsts valodā. Ceru pēc laika atbraukt vēlreiz, bet vasarā.”

Iveta Grīniņa
Elenes Kazievi arhiva un
Aivara Vētrāja foto

NARKOTIKAS. Joprojām. Tepat līdzās

Ko dara, lai tā nebūtu?

Pēc raksta *Edijs zaudēja cīņā ar saviem dēmoni, kurā mirušā puīša tēvs atklāti pastāstīja, ka dēla nāvē vainīgas arī narkotikas, kāda kuldīdzniece, kura nevēlējās publiskot vārdu, Kurzemniekam izteica satraukumu: cik vienkārši tiekot uztverta situācija, kad kāds lieto narkotikas. Sieviete lūdza informēt sabiedrību, kāds ir Valsts policijas viedoklis par šo vielu tirdzniecību Kuldīgā.*

„Uzskatu, ka īpaši aktuāli tas ir pusaudžu vecākiem, kuriem jābūt drošiem, ka Kuldīgā no šīm vielām ir tīra, ka tiek darīts viss, lai novērstu jebkādu iespēju jauniešiem tās

iegādāties. (..) Man kā pusaudža mammai rodas iespaids un bažas, ka Kuldīgā šīs nelegālās vielas ir iegādājamas bez problēmām. (..) Un tāpēc ir Valsts policija, kura vislielāko un vissvētīgāko darbu jau var izdarīt pirms tam, kad kādam radusies atkarība no narkotiskajām vielām.

Vai pēc šīs traģēdijas policija ir izrādījusi interesi, kur Edijs ticis pie narkotiskajām vielām? Es neticu, ka mazajā Kuldīgā nav iespējams noskaidrot un notvert cilvēkus, kuri tās tirgo vai izplata. Gribu zināt, kas līdz šim brīdim izdarīts, lai novērstu nelegālo vielu ieguves iespējas Kuldīgā,” raksta sieviete.

Prokuratūra un tiesa

Soda, bet ne bargi

Kuldīgas rajona virsprokurors Ivars Brangulis skaidro, ka ik gadu rajona tiesai tiek nodotas vairākas krimināllietas par darbību ar narkotiskajām vielām.

Sods noteikts dažāds, jo Krimināllikums paredz, ka tiek ņemts vērā gan noziedzīgā nodarījuma raksturs, gan kaitējums, tiek vērtēta vainīgā personība utt. **2014. gadā** prokuratūra nodevusi tiesai 4 kriminālprocesus, pie atbildības sauktas 4 personas. 3 bija apsūdzētas par narkotisko vielu neatļautu iegādāšanos un glabāšanu bez nolūka tās realizēt, bet viena – par neatļautu iegādāšanos un glabāšanu realizācijas nolūkā un arī realizēšanu. Viens cilvēks sodīts ar brīvības atņemšanu uz trim gadiem un sešiem mēnešiem ar viena gada policijas kontroli, otrs – ar 170 stundu piespiedu darbu, trešā persona – ar 150 stundu piespiedu darbu, bet ceturrtā – ar nosacītu brīvības atņemšanu uz diviem gadiem ar tikpat ilgu pārbaudes laiku. **2015. gadā** prokuratūra tiesai nodevusi 2 kriminālprocesus, pie atbildības sauktas 2 personas.

Viena apsūdzēta par neatļautu narkotisku vielu saturošu augu audzēšanu realizācijas nolūkā un šo vielu izgatavošanu. Otrā – par nepilngadīgā mudināšanu lietot narkotikas. Viens cilvēks sodīts ar nosacītu brīvības atņemšanu uz diviem gadiem un ar 100 stundu piespiedu darbu, bet otrs – ar 100 stundu darbu. **2016. gadā** prokuratūra nodevusi tiesai 4 kriminālprocesus, pie atbildības sauktas 4 personas. Viena apsūdzēta par to, ka, būdama brīdināta par kriminālatbildību par narkotisko un psihotropo vielu lietošanu, tās tomēr lietoja. Pārējās – par narkotiku iegādāšanos un glabāšanu. Viens notiesātais sodīts ar brīvības atņemšanu uz vienu mēnesi, otrs ar astoņiem mēnešiem. Trešajā gadījumā noteikts 180 stundu piespiedu darbs un probācijas uzraudzība uz gadu, bet ceturtajā piesprieda nosacīta brīvības atņemšana uz gadu.

Vēl viens kriminālprocess par iegādi un glabāšanu pabeigts prokuratūrā, nosakot prokurora priekšrakstu par sodu – 80 stundu piespiedu darbu un Valsts probācijas dienesta uzraudzību uz gadu.

Policija

Brīvi pieejamas visur

Narkotiskās un psihotropās vielas ir diezgan brīvi pieejamas katrā pilsētā Kurzemē, tostarp Kuldīgā, atzīst Valsts policijas (VP) Kurzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste Madara Šeršņova.

„Pēc grozījumiem likumā legālo narkotiku tirdzniecības kontroli pārņēma organizētā noziedzība, kas tagad legālās narkotikas tirgo nelegāli. Šo tirdzniecību veicinošie apstākļi ir lielas peļņas iespēja, tādēļ organizētājiem nesagādā grūtības atrast jaunus tirgotājus,” skaidro M.Šeršņova. Izplatītākās narkotiskās vielas Kurzemē esot α-PVP, marihuāna, amfetamīnu grupas vielas, heroīns, karfentanīls. Tās parasti tirgojot atsevišķas personas sev labi pazīstamiem cilvēkiem. Tie, kuri nodarbojas ar narkotisko vielu realizāciju, pēc tām braucot uz Rīgu un Lietuvu. Kuldīgā figurē tādas vielas kā marihuāna un klonazepams. VP uzsver, ka cīņa ar nelegālo alkoholu, tabaku un narkotikām ir kopīga cīņa un iedzīvotāji ir aicināti ziņot par to, ja ir aizdomas, ka kāds tirgo. „Liepājā, pateicoties iedzīvotāju informā-

cijai, tika aizturēti trīs vīrieši, kuri tirgoja spaisu. Arī Liepājas iecirkņa rezultāti par pagājušo gadu parāda, ka, pateicoties iedzīvotāju sadarbībai ar policiju, kopā var paveikt vairāk. Kuldīgā novērota pretēja situācija. Jaunais iecirkņa priekšnieks Ģirts Kokins šogad izvirzījis vairākas prioritātes, galvenokārt tā būs noziedzīgo nodarījumu samazināšana un novēršana, nelegālo alkoholisko dzērienu, cigarešu un narkotisko vielu aprites apkarošana un izņemšana.

Pirmie, kuri var pamanīt, ka jaunieši sāk lietot narkotikas, ir tuvinieki. Šādos gadījumos, ja policija cilvēku pieķer narkotisko vielu ietekmē, viņu aizved uz ekspertīzi. Ja rezultāti parāda, ka narkotisko vai psihotropo vielu ietekme ir, likums paredz izteikt brīdinājumu vai uzlikt sodu līdz 200 eiro. Taču mums nav tiesību cilvēkam noteikt piespiedu ārstēšanu. Varam tikai ieteikt, un to arī darām – iesakām

VP Kurzemes reģiona pārvaldes kriminālpolicijas birojs pērn Kurzemē visvairāk izņēmis šādas narkotiskās un psihotropās vielas – amfetamīnu 2190,402 g, izžāvētu marihuānu 1351,9867 g, marihuānas stādus 1,7669 kg, heroīnu 50,0739 g, tromadola tabletes 1017 gab., izžāvētu augu masu, kas satur 5F-AKB48 81,5091 g, metadonu 540 ml utt.

Pazīmes, kas liecina par iespējamu narkotiku lietošanu, ir antisociāla uzvedība:

stundu kavējumi, sekmju pasliktināšanās, miega traucējumi, motivācijas trūkums, depresīvs noskaņojums, noziegumu izdarīšana, nesaskaņas ar vecākiem, lielākas kabatas naudas prasīšana, dūrienu pēdas vēnās, personiskajās mantās atrodamas tabletes, īpatnējas LSD markas cigaretes, divainas smakas.

vietas, kurās meklēt palīdzību gan narkotiku atkarīgajiem, gan ģimenei no vardarbības cietušajiem utt. Kuldīgā palīdzību var lūgt sociālajā dienestā.” Kā skaidro Naira Šķone, biedrība *Saules sala*, kas agrāk Kuldīgā un Zūrās palīdzēja ar rehabilitāciju, tagad vairs to nedara: „Varam pakonsultēt, ja vajag, bet konkrētas vietas, kurā mēs darbotos kā agrāk, pašlaik nav.”

Kā uzsver M.Šeršņova, ja konstatēts, ka bērns lieto narkotikas, obligāti jāmeklē speciālists. Būtiska ir arī vecāku spēja ar bērnu izrunāties, pastāstīt, kā pateikt nē, ja viņš sastop vienaudžu spiedienu tomēr pamēģināt. Arī tas būs psiholoģiskais spiediens – šoreiz pozitīvs.

Sociālais dienests

Lietotāju ir daudz

Kuldīgā narkotiku atkarībā nonākušie palīdzību var saņemt pie narkologes Rutas Lūciņas, pie psihologiem, sociālajā dienestā, vairākās reliģiskās organizācijās, arī Rīgas Psihiatrijas un narkoloģijas slimnīcā.

Sociālajai darbiniecei Leldei Rozevskai, kura strādā ar atkarībās nonākušajiem, klientu esot daudz. Retāk atnāk paši lietotāji, biežāk tuvinieki atved. „Paši nāk, ja saskārušies jau ar sekām: izdarījuši likumpārkāpumu, zaudē darbu, izjūk ģimene, rodas veselības problēmas. Mamma ved pieaugušus bērnus, sievas – vīrus vai otrādi, māsas – brāļus,

bērni – vecākus. Jo arī līdzatkarīgajiem jānonāk līdz tam, ka viņi atzīst – viņi tādi ir. Tikai tad cilvēki sāk meklēt palīdzību. Atkarībai raksturīgs noliegums: kamēr cilvēks savu problēmu noliedz, grūti ko mainīt. Kuldīgā darbojas HIV profilakses punkts (Liepājas ielā 37, sociālā atbalsta un resursu centrā), kur intravenozo narkotiku lietotāji var samainīt šprinces, var izpildīt ekspress-testu par HIV, B un C hepatītu, sifilisu. Viņiem atkarība parasti ir ilgstoša un ļoti smaga. Kuldīgā ir nemainīga vairāku desmitu lietotāju grupa, bet mainās tie, ar kuriem kopā viņi to dara: kāds tiek apcietināts, diemžēl arī nomirst,

nāk klāt jauni. Citi pamēģina, saprot, ka nepatīk. Daļa eksperimentē, lieto ko citu vai labākāju gadījumā nemeklē neko.”

Kuldīgā vairāk par šīrcējamo narkotiku lietotājiem esot t.s. vieglo narkotiku lietotāji. „Tie, kuri nonākuši manā redzeslokā, zinot, kur Kuldīgā narkotikas dabūt: jebkurā laikā varot piezvanīt, un kāds atvedot. Zāle, marihuāna esot ļoti viegli pieejama. Jaunieši samet naudu un kopā izpīpē. Pirms diviem gadiem kāds teica, ka kokaīnu pērk par 80 eiro. Vai viņš to izmanto vienā vai pārīs reizēs, tas atkarīgs no lietošanas stāža. Domāju, ka lētākas un populārākas varētu būt t.s. vieglās

narkotikas: LSD, ekstazī, amfetamīns. Manā praksē bijuši vairāki (šobrīd pieci) heroīna lietotāji. Viņu devas cena – 15 eiro. Bet ir injicējamais heroīns un tāds, ko smēķē. Cena var atšķirties.”

L.Rozevskā pārliecinājusies, ka no atkarības atbrīvoties ir ļoti grūti, jo, kā norāda šīs jomas speciālisti Latvijā un pasaulē, rehabilitācijai jābūt tikpat ilgai, cik ilga bijusi lietošana. Sociālais dienests palīdz nokļūt līdz rehabilitācijas iestādei. Vislabāk – tālāk no dzīvesvietas, jo ierastā vide un draugi velk atpakaļ.

„Par daudziem pakalpojumiem maksā valsts, atbalstu sniedz nevalstiskas organizācijas, pie-

mēram, AA (anonīmie alkoholiķi), bet ir arī tādas pozīcijas, par kurām jāmaksā pašiem. Diemžēl uz valsts programmām vairākus mēnešus jāgaida rindā. Bet var ārstēties par savu naudu. Vairākas ārstniecības iestādes piedāvā pasaulē atzīto Minesotas programmu – 28 dienu kursu. Tā ir valsts programma, bet var to iziet arī par savu naudu (900–1000 eiro). Pēc tam vajadzīga terapija pie narkologa, psihologa, psihoterapeita, AA sapulces vai citu speciālistu atbalsts. Ir daudz ārstēšanas veidu, kas nav tik dārgi.”

Jolanta Hercenberga
Aivara Vētrāja foto

PĀRDOD

VASARNĪCU d/s Rumbenieki. Sīkākai informācijai zvanīt pa tālr. 29956018.

Dažādas daļas no **Kverneland AR-KLIEM** un **Claas RUĻĻU PRESĒM**. Tālr. 26989680.

Jaunas un lietotas **RIEPAS**, arī traktoriem un lauksaimniecības tehnikai. Piedāvājam riepu montāžu, balansēšanu un remontu. Tālr. 24933391.

PVC LOGUS, DURVIS, JUMTU segumus, notek sistēmas. Skārdnieka darbi, dūmvada sistēmas mērīšana un montāža. Ganību iela 25. Tālr. 29221390, 27770088.

ZĀLĀJU SĒKLU (atļaujas nr. 3360). Tālr. 22143150.

SKĀBSIENU rulonos. Tālr. 29212519.

Uz pasūtījumu – broileru **CĀĻUS**, 1 eiro/gab. Tālr. 20344593.

Sausu, skaldītu **MALKU** ar piegādi. Tālr. 27885688.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Ātra piegāde. Tālr. 26627800.

Sausu, skaldītu bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

SIA **AJG plus** – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Ar piegādi pārdod sausu, skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus, 3 m garu lapkoku meža malku. Tālr. 29249578.

MALKU – skaldītu un klučos. Tālr. 27811870.

TRŪDMĒSLUS 50 l maisos, cena 3,00–3,50 EUR/gab. ar piegādi. Tālr. 26776151.

ORIENTĒŠANĀS SPORTS

Pirmais starts 5. aprīlī

Kuldīgas tūrisma un orientēšanās klubs **Taka** aicina interesentus uz seriālu **Taciņas**, kuram pirmā kārtā jau šo trešdien **16.00**.

Tikšanās pie vieglatlētikas manēžas, distance vīsies pa vecpilsētas un citām centra ielām, parkiem un pagalmiem.

Organizatori uzsver, ka orientēšanās sports der ikvienam neatkarīgi no vecuma, dzimuma un sportiskajām spējām. **Taciņām** būs četras dažāda garuma un sarežģītības distances jauniešiem un pieaugušajiem, kā arī marķēta trase pašiem mazākajiem. Pavisam seriālam būs 20 kārtas. Plašāka informācija: www.taka.kuldiga.lv.

Tautas orientēšanās seriāla Taciņas 2017 kalendārs

*Atsevišķu kārtu norises vieta un rīkotāji var mainīties.

	Datums	Laiks	Karte
1.	5. aprīlis	16 ⁰⁰ - 18 ³⁰	Kuldīga
2.	12. aprīlis	16 ⁰⁰ - 18 ³⁰	Alsunga
3.	18. aprīlis	16 ⁰⁰ - 18 ³⁰	Kazdanga
4.	24. aprīlis	16 ⁰⁰ - 18 ³⁰	Mordangas ezeri
5.	3. maijs	16 ⁰⁰ - 18 ³⁰	Īvande
6.	10. maijs	16 ⁰⁰ - 18 ³⁰	Mežvalde
7.	17. maijs	16 ⁰⁰ - 18 ³⁰	Aizpute
8.	24. maijs	16 ⁰⁰ - 18 ³⁰	Krauju priedes
9.	31. maijs	16 ⁰⁰ - 18 ³⁰	Skrunda, Mučukalns
10.	7. jūnijs	16 ⁰⁰ - 18 ³⁰	Vēžezers
11.	5. jūlijs	16 ⁰⁰ - 18 ³⁰	Skrunda, Mučukalns
12.	19. jūlijs	16 ⁰⁰ - 18 ³⁰	Sudrabkalni
13.	13. augusts	16 ⁰⁰ - 18 ³⁰	Jūrkalne
14.	23. augusts	16 ⁰⁰ - 18 ³⁰	Īvande
15.	30. augusts	16 ⁰⁰ - 18 ³⁰	Lejastiezumi
16.	6. septembris	16 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰	Kuldīga
17.	11. septembris	16 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰	Mordangas ezeri
18.	20. septembris	16 ⁰⁰ - 17 ³⁰	Pumpaskalns
19.	27. septembris	16 ⁰⁰ - 17 ³⁰	Pilskalns
20.	11. oktobris	19 ³⁰ - 20 ³⁰	Snēpeles centrs

Inta Jansone

PĒRK

SIA **LĀSES AM** iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** un **CŪKAS**. Dažādu veidu piemaksas, ātra un korekta samaksa. Braucam pa visu Latviju, transports bez maksas. Tālr. 29353243, 63374197, e-pasts: lases@inbox.lv.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

TRAKTORUS, AUTOMAŠĪNAS, piekabes, inventāru. Tālr. 26104984.

MEŽUS, CIRSMAS, MALKU – ātra un laba samaksa. Palīdz noformēt dokumentus. Tālr. 26544462.

LV uzņēmums pērk **MEŽUS** ar **ZEMI**. Tālr. 22003161.

ĪPAŠUMUS, MEŽUS un **CIRSMAS**. Tālr. 27866653.

SIA **PRIEDES AG** pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** un **CIRSMAS**. Tūlītēja, visaugstākā samaksa. Tālr. 26993794.

CRAFT WOOD pērk visu veidu **MEŽA ĪPAŠUMUS** visā Latvijā, cena 1000–10 000 EUR/ha. Atjaunojam taksācijas. Tālr. 26360308.

SIA **PRIEDES AG** pie ceļa pērk **ZĀGBALĶUS, FINIERKLUČUS, TARU, PAPIRMALKU, MALKU**. Tālr. 26993794.

RAGUS. Tālr. 22048516.

Viss par reklāmu Kurzemniekā!
Tālrunis 63324881.

DAŽĀDI

MODRA AUTOSKOLA rīko **95. KODA** kursus Pētera ielā 5, Kuldīgā. Sākums 10. aprīlī. Tālr. 26120089.

MODRA AUTOSKOLA rīko ātros B kategorijas kursus Kuldīgā, Pētera ielā 5. Tālr. 26120089.

SALDUS AUTOSKOLA Kuldīgā rīko A, B, BE, C, CE, **95. KODA** kursus. Tālr. 29194359.

AUTO SIGNALIZĀCIJU uzstādīšana, juraauto.lv, tālr. 29242556.

Siltinām mājas ar **TERMOPUTĀM**, ekovati un granulām. Tālr. 26748235.

Veicam **BRUĢĒŠANAS** darbus. Tālr. 29416137.

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķeldošanai. Tālr. 29150380.

Ātri **SASKALDU MALKU**. Tālr. 26449395.

ZAĢĒJAM, skaldām, krāmējam **MALKU**. Tālr. 29928218.

Tīrām **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29296723.

Tīra un remontē **AKAS**. Tālr. 27448331.

KAPAKMEŅI Dzirnau ielā 42.

SIA Kuldīgas RPB paziņo, ka tiek izsolīts nekustamais īpašums Kuldīgā, Smilšu ielā 12.

Zemes gabals ar kadastra nr. 62010090116 (727 m²), uz kura atrodas 2 ēkas ar kadastra apzīmējumu nr. 62010090116001 un nr. 62010090116002.

Izsoles sākumcena: 140 000 EUR.

Izsole notiks 2017. gada 2. maijā 10.00 Graudu ielā 14, Kuldīgā.

Izsoles noteikumus, samaksājot 25,00 eiro, var saņemt darba dienās no 8.00 līdz 17.00 Graudu ielā 14, Kuldīgā. Tālr. 63322186, 27806086.

Sākoties būvdarbiem līguma **Meistaru ielas izbūve, Dārzniecības ielas un Siltumnīcu ielas rekonstrukcija Kuldīgā** ietvaros, no šī gada 3. aprīļa **TIKS IEROBEŽOTA VAI MAINĪTA SATIKSMES ORGANIZĀCIJA**. Lūdzam ievērot jaunās satiksmes organizācijas shēmas un iepļānot papildu laiku būvniecības posmu caurbraukšanai! Pilnsabiedrība **SC&I**

SPORTA KALENDĀRS

4.IV 10.00 hallē (Piltenes ielā 25) – Kurzemes reģiona skolu sacensības **FLORBOLĀ** (2003.–2005.).

5.IV 16.00 Kuldīgā – tautas **ORIENTĒŠANĀS** sacensību seriāla **Taciņas** 1. kārtā.

6.IV 19.00 sporta namā (Virkas ielā 13) – Kuldīgas novada atklātais čempionāts **BASKETBOLĀ** vīriešiem: **Sporta skola – Supernova**.

7.IV 18.30, 8.IV 10.00 manēžā (Dzirnau ielā 13) – **VESELĪBAS DIENA**.

8.IV 9.00 stenda šautuvē (Rumbas pag.) – Kuldīgas novada atklātais čempionāts **ŠAUSANĀ** pa **skrejošu mežacūku**.

8.IV 11.00 hallē – Kurzemes atklātais sacensības **LIDMODELISTIEM**.

8.IV 12.00 sporta namā – Kuldīgas novada atklātais čempionāts **BASKETBOLĀ** vīriešiem pusfināls.

9.IV 11.00 sporta namā – LJ-BL-LR čempionāts **BASKETBOLĀ** jauniešiem.

VAJADŽĪGI

IK **Jura auto serviss** (41202020412) – **AUTOMEHĀNIĶIS** ar pieredzi. Info juraauto.lv, tālr. 29242556.

SIA **URSU PLUS** (48503024039) – **ZĀĢERI** un to **PALĪGI** mežā. Tālr. 22369731.

IZĪRĒ

Divistabu **DZĪVOKLI** centrā, 4. stāvā. Tālr. 26457912 (20.00–22.00).

A.Grosa stādaudzētava **tirgos augļu koku un ogulāju stādus** Kuldīgas tirgū otrdien, 4. aprīlī.

GRIBU ZINĀT

Uz dārzkopju jautājumiem gatava atbildēt dārzniece Rūta Valtere. Uz jautājumiem par uzturu atbildēs uztura speciāliste Katrīna Spuleniec-Aišpūre (e-pasts: katrinaspuleniece@inbox.lv). Zvaniet (63350565), un mēs nodosim viņām jūsu jautājumus!

Par gladiolām

„Man ir pulka gladiolu. Turēju istabā, nesen iznesu vēsumā. Dzinumi ir gandrīz 20 cm. Ko ar tām darīt? Cik lielu salu tās iztur? Varbūt var stādīt neapkurināmā siltumnīcā un tad pārstādīt dārzā? Vai labāk zemē un likt agrotiklu?”

Dārzniece Rūta Valtere lūdz atvainot, ka gladiolas nav gluži viņas tēma. Viņasprāt, ja to ir maz, tās varētu likt grozos un iestādīt siltumnīcā. Ja tās tiks stādītas tāpat, pārstādot augi tiks samocīti. Dārzniece rosina paeksperimentēt: pusi dēstīt laukā zem agroplēves, pusi – siltumnīcā. Rudenī audzētāja varētu dalīties pieredzē.

Citi dārznieki neiesaka gladiolu bumbuļsīpolus stādīt pārāk agri. Novērojumi liecina, ka aukstā zemē to attīstība aizkavējas. Gladiolas iesaka dēstīt aprīļa beigās un maija sākumā, kad augsne iesilusi līdz 9°. Vairsīpoliņus gan var sēt, līdzko var uziet uz lauka, arī marta beigās.

Lai nākamgad izvairītos no pāragras gladiolu izstīdzesanas, jāievēro uzglabāšanas noteikumi. Ieteicamā temperatūra ir 4°. Tā varētu būt no 2° līdz 6°, bet ne augstāka par 10°. Temperatūrai jābūt stabīlai, lielas svārstības ir kaitīgas, jo ātrāk izbeidz miera periodu. Ja sīpoli turēti siltumā, problēmas var radīt gladiolu tripsis. Ja sīpolu nav daudz, tos var glabāt ledusskapja apakšējā daļā. Apmēram mēnesi pirms stādīšanas tos ienes siltumā, lai atmodinātu no ziemas miega.

DAILES TEĀTRIS ŠONS GREĀNS

LIEC DIEVAM PASMĪTIETIES

PLĀNOTĀJU KOMĒDIJA 2 DAĻĀS PIRMIZĀDE 2017.GADA 30.MARTĀ

Luga iestudēta saskaņā ar vienošanos ar "Playscripts, Inc." (www.playscripts.com)

REŽISORE – Rēzija Kalniņa, LOMAS: Indra Brike, Peteris Liepins, Ilze Kuzule-Skrastiņa, Lauris Dzelzītis, Gints Andžans

Informācija pa tālr. 67294444 Kases darba laiks: 10.00 - 19.00; S., Sv.11.00 - 18.00 www.daillesteatris.lv

INTERESANTI

Nemiers ir daļa no cilvēka dabas

Nemiers bija filozofisks jēdziens, pirms to pārņēma psiholoģija un psihiatrija. Dānijas filozofs Sērens Objū Kirkegors (1813–1855) apgalvoja, ka trauksme ir daļa no cilvēka dabas. Tā rodas vietā, kur iespēja satiek tagadni un tagadne pieskaras nākotnei. Pamatojoties uz Kirkegora teoriju, jūs var piemeklēt trauksme, ja kļūstat mazāk spējīgi noteikt prioritātes, sākat atlikt darbu uz vēlāku laiku, pārāk daudz sevi kritizējat, esat perfekcionisti, arī cenšaties visu kontrolēt, tādējādi mēģinot kontrolēt savu uztraukumu. Lai gan tā cilvēks mēģina no nemiera atbrīvoties, tas patiesībā nozīmē noraidīt daļu no savas cilvēka dabas. Trauksme pievērš uzmanību tam, ko Kirkegors uzskata par lielāko uzdevumu dzīvē, – kļūt par to, kas esam. Vislielākais izmisums un nemiers sākas brīdī, kad mēs neesam tas, kas esam, – kad dzīvojam pretrunā ar sevi, pretēji ģimenes un draugu interesēm.

VĀRDA DIENAS

No 3. līdz 9. aprīlim
 3. Daira (492), Dairis (839), Daiva (120)
 4. Ārvalds (5), Herta (260), Valda (2202)
 5. Aivija (141), Vidaga (19), Vija (5852)
 6. Dzinta (16), Zinta (663), Filips (533), Vīlps (4)
 7. Helmutis (555), Zina (327), Zinaīda (1441)
 8. Dana (2353), Dans (275), Danute (341), Edgars (15 968)
 9. Valērija (2822), Žubīte (4), Alla (5441)
Populārākie: Vija un Edgars.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 3. APRĪLĪ

Dienas garums – 13 st. 19 min. ☾
 Saule lec 6.48, riet 20.07.

Naktī +5°...+6°

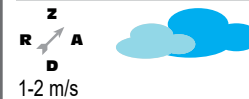
Dienā +6°...+12°

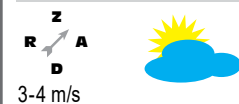
RĪT, 4. APRĪLĪ

Dienas garums – 13 st. 25 min. ☾
 Saule lec 6.45, riet 20.10.

Naktī 0°...+2°

Dienā +5°...+12°

Silja

- Dārzkopības preces.
- Lauksaimniecības tehnika, rezerves daļas un serviss.

4., 5. un 6. aprīlī iespēja iegādāties VASARAS PUĻU UN ZIEMCIEŠU SPRAUDEŅUS.

Ventspils iela 107, Kuldīga. Tāl. 25647711.

Par sporta pasākumiem, rezultātiem informējiet e-pastā: inta.jansone@kurzemnieks.lv

IESPĒJAS

Mācības Eiropā

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra aicina jaunatnes darbiniekus un ikvienu, kurš strādā ar jauniešiem, pieteikties mācībām.

Semināru, mācību un konferenču darba valoda – angļu. Izmaksas sedz programma Erasmus+: *Jaunatne darbībā*. Dalībniekiem pašiem jāmaksā 28,46 eiro (izņemot mācības Latvijā).

Interesenti var pieteikties šādām mācībām: līdz 4. aprīlim – kursiem par to, kā mācīties no kļūdām *My Favourite Mistake* (8.–14. maijā Portugālē), līdz 28. maijam – *Mūzikas skaņas III*

(24.–31. jūlijā Spānijā), līdz 16. aprīlim – *Bu Tri Multi* (tiem, kuri vēlas sarīkot pirmo jauniešu apmaiņas projektu; 14.–18. jūnijā Polijā). Vairāk: www.jaunatne.gov.lv/lv/apmacibas.

Jauni e-pakalpojumi

Bez portāla www.eveseliba.gov.lv arī valsts pārvaldes pakalpojumu portālā www.latvija.lv iedzīvotājiem pieejami 16 veselības e-pakalpojumi. Jau tagad sistēmā tiek izrakstītas e-receptes, e-darbnespējas

lapas, var ievadīt pacientu medicīnisko un vakcinācijas informāciju, izrakstīt e-nosūtījumus un sagatavot rezultātus. Tagad lietotāji var saņemt arī e-konsultāciju no ģimenes ārsta, reģistrēties pie tā, kā arī pieteikt Eiropas veselības apdrošināšanas karti.

Pašreiz e-pakalpojumos pieejami tie dati, ko e-veselības sistēmā ārstniecības iestādes brīvprātīgi ievada kopš septembra. No 1. jūlija ievadīt sistēmā pacientu medicīnas pamatdatus ārstiem būs obligāti.

VIRTUVĒ

Katrīna Spuleniece-Aišpure, uztura speciāliste

BROKASTU GRANOLAS PULVERIS

Vajadzēs: 1 kg auzu pārslu, 250 g dažādu nesālītu riekstu, 100 g dažādu sēklu, 250 g dažādu žāvētu augļu, 3 ēd.k. kakao pulvera, 1 ēd.k. svaigi maltas kafijas, 1 apelsīnu.
Kā pagatavot: sakarsē cepeškrāni līdz 180 grādiem. Uz lielas cepamās plāts uzber auzu pārslas, sēklas un riekstus. Visu samaisa un cep 15 minūtes, vienreiz apmaisot. Pievieno žāvētos augļus, kakao un kafiju. Pierīvē apelsīna miziņu. Tad visu pa daļām sablendē rupjā pulverī. Glabā hermētiskā traukā. Granolu ēd kopā ar jogurtu vai pienu, pārber putrai vai svaigiem augļiem.

JOKI

– Kas ir sabalansēta diēta?
 – Cepums katrā rokā.
 Bibliotēkā:
 – Atvainojiet, kur var atrast grāmatu *Ideāls bērns*?
 – Pasaku nodaļā!
 Dators uzvar mani visu laiku šahā! Paskatīsimies, cik viņš ir

labs peldēšanā!
 Mazā Ilzīte skatās uz rozeti un domā:
 – Nabaga cūciņa! Kas tevi tur iemūrējis?
 Grāmatu veikalā pircējs jautā:
 – Vai jums ir grāmata *Kā kļūt bagātām trijos mēnešos*?

– Protams! Bet es jums iesaku pie reizes nopirkt arī citu.
 – Kādu?
 – Kriminālkodeksu.
 Nesen es iemācījos vēl vienu dzīves gudrību: apģērbu vēlams pirkt tādā krāsā, kādā ir kaķa kažoks.